27 ARALIK 1979 PERŞEMBE 750 KURUŞ

Halkın Gazetesi
Demokrat

"Yangın vaaaar..."
Can YÜCEL'in
Yazısı sayfa 2'de

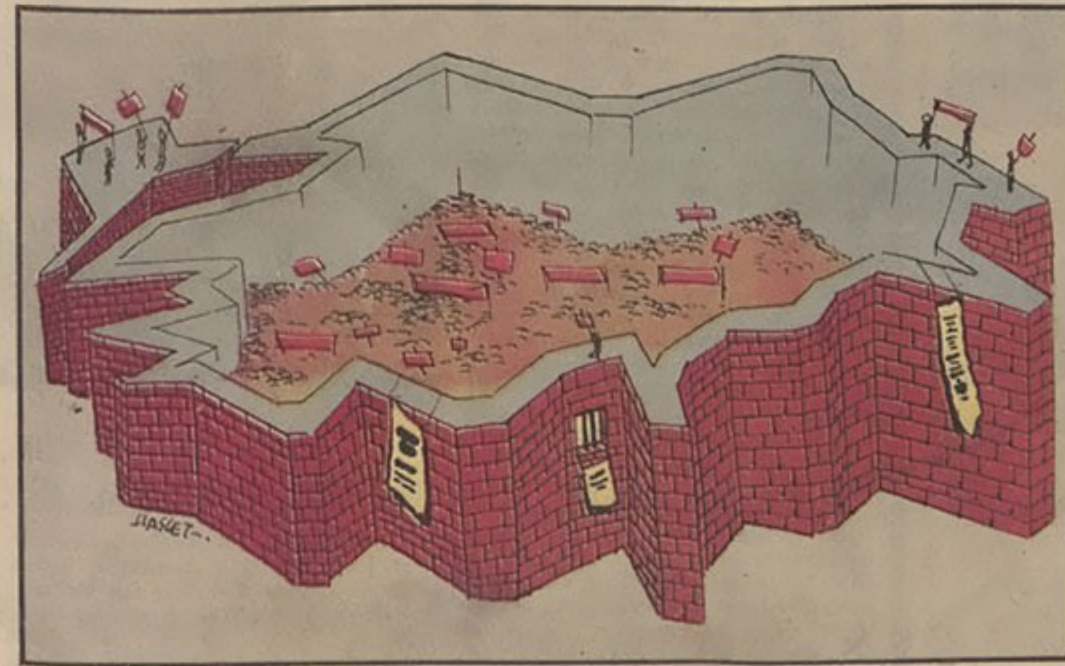
maraş unutulamaz!

"BİR VAHŞET VE BİR UYARI"
alınacak dersleriyle maraş 78'i gündeme getiren yazı dizisi... Sayfa. 8

DEMİREL "DUMAN ATTIRACAĞIZ" DEDİ

- Öğretmen kuruluşları tüm yurtta kapalı, demokratik kitle örgütleri çalışamaz duruma getiriliyor
- Tutukevleri dolup taştığından gözaltına alınanların bir kısmı spor salonuna dolduruldu
- Gözaltında bulundurulanlar arasında memurlar, işçiler, öğrenci ve öğretmenler çoğunlukta

"Türkiye'yi hapishaneye çeviriyorlar"

- BİR ÇOK YERLERDE SORGULAMALAR BAŞLATILMADIĞINDAN GÖZALTINDAKİ BİNLERCE KİŞİ İLE BUNLARIN AİLELERİ ZOR DURUMDA.
- İSTANBUL'UN ÇEŞİTLİ YERLERİNDE PROTESTO GÖSTERİLERİ DEVAM EDİYOR.

HABER MERKEZİ

Kahramanmaraş faşist katliamının yıldönümü nedeniyle düzenlenen protesto gösterileri sırasında meydana gelen olaylara tepkiler sürerken, protesto eylemlerinin yurdun çeşitli yörelerinde yer yer sürdüğü bildirildi. Öte yandan Başbakan Süleyman Demirel, AP grubunda yaptığı toplantıda "Devlet hainlerine duman attıracağız dedi. Öte yandan, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının TÖB–DER Genel Merkezi'ni kapatması üzerine tüm yurttaki TÖB–DER şubelerinin de çalışmaları durduruldu. Bu arada TÖB–DER dışındaki diğer demokratik kitle örgütleri üzerindeki baskıların arttırıldığı ve çalışamaz duruma getirildiği bildirildi. Özellikle Ankara ve İstanbul'daki protestolar sırasında gözaltına alınan 5 bin dolayında kişinin arasında memurlar, işçiler, öğrenci ve öğretmenler çoğunlukta bulunuyor. Yurdun çeşitli yerlerinde de çok sayıda öğretmen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle görevlerinden alındılar. (Devamı 7. Sayfada)

iran/da neler oluyor

4. sayfada

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu

"Türkiye'de faşist bir dikta rejimi kurulmak isteniyor"

- İSTANBUL BAROSU YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİNDE, CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NIN MHP HAKKINDA ANAYASA MAHKEMESİ'NE BAŞVURMASININ ZORUNLU HALE GELDİĞİ SAVUNULDU.

HABER MERKEZİ

İstanbul Barosu Yönetim Kurulu, Baro Başkanı Orhan Apaydın'ın MHP'nin kapatılması konusunda, Cumhuriyet Başsavcılığına yaptığı başvuruyu desteklediğini açıkladı.

İstanbul Adliyesi'nde İstanbul Barosu Yönetim Kurulu üyelerinin katıldığı basın toplantısında, Türkiye'de faşist bir dikta rejimi kurulmak istendiği görüşü tekrarlanarak "İstanbul Barosu üstlendiği görevi yerine getiremez bir duruma getirilmek için faşist terörün saldırılarına hedef yapılmıştır. Bunun son örneğini MHP adına Genel Başkan Yardımcısı sıfatını taşıyan kişinin baromuza yönelttiği tehdit oluşturmaktadır. Bu parti adına yapılan açıklamada, baromuz kastedilerek, "çanlarına ot tıkanacaktır" denmektedir. Bu kaba tehditin hesabını yargı organları önünde soracağımız kuşkusuzdur" denildi.

Açıklamada daha sonra Baro Başkanı Apay- (Devamı 7. Sayfada)

Aksoy: Türkiye'de terör ve adam öldürme holdingleri var

ANKARA (Demokrat Bürosu)

İstanbul CHP Milletvekili ve Anayasa Profesörü Muammer Aksoy, Türkiye'de dikta rejimi kurmayı amaçlayan terör ve adam öldürme holdingleri bulunduğunu belirterek "Amaçları Türk halkının suskun köleler, yaşayan ölüler gibi yönetilmelerini sağlamaktır" dedi. Aksoy, MHP yanlısı Hergün Gazetesi'nin son günlerde kendisini hedef gösteren alçakça bir kışkırtmanın içinde bulunduğunu bildirdi.

Aksoy, dün parlamentoda düzenlediği basın toplantısında, şiddet eylemlerinin sadece sosyo-ekonomik nedenlerden kaynaklanmadığını, sistemli terör eylemlerinin siyasal ve ideolojik nedenlerle yapay biçimde yaratıldığını söyledi. Muammer Aksoy, Millet Meclisi'nde gündem dışı konuşmalarla konunun açıklığa kavuşturulmadığını (Devamı 7. Sayfada)

AP'li Demir:

"Salak diplomatlar"

ANKARA(DEMOKRAT)
AP Muğla Milletvekili Unat Demir, Dışişleri Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşurken diplomatlar için "Salak diplomatlar" deyimini kullanırken Aydın Senatörü İskender Cenap Ege de Türkiye'nin silahların gölgesinde olduğunu söyledi (Devamı 7. Sayfada)

7 ÖLÜ

HABER MERKEZİ
Yurdun çeşitli yerlerinde dün meydana gelen olaylarda 7 kişi öldürülürken, Denizli'de 15 gün önce kaçırılan şöför ölü olarak bulundu.

İSTANBUL
Zeytinburnu'nda okula gitmekte olan İhsan Mermerci Lisesi öğrencisi Selahattin Bekler, evinden çıktıktan sonra silahlı kişilerin saldırısına uğradı. Saldırı sonucu Selahattin Bekler öldü. Saldırganlar cesedin yanında "Her şey zafer, her şey THKP-C için" yazılı bildiri bırakarak kaçtılar. (Devamı 7. Sayfada)

mayınlar çiçek açmaz

FİKRET OTYAM/ın röportajı 6. sayfada

Demokrat'a omuz veren tüm dostlara teşekkür ederiz

- UYARINIZ UYARIMIZ
- COŞKUNUZ COŞKUMUZ
- KATKINIZ KATKIMIZ
- ELEŞTİRİNİZ ELEŞTİRİMİZDİR.

DEMOKRAT yayınlanır yayınlanmaz, başta demokratik kuruluşlar olmak üzere birçok kişi ve kuruluş telgraf, mektup göndererek ve telefonla arayarak başarı dileklerinde bulundular. Gazetemize çiçek yolladılar. Övgülerini, eleştirilerini, uyarılarını sundular, yapabilecekleri katkıları duyurdular.

Daha çıkışımızda karşılaştığımız bu sevecen ve kamçılayıcı coşku, iyiden güzelden, doğrudan, halktan yana olan herşeyi gerçeğe tam uygun bir biçimde yakalayıp yansıtma savaşımımızda yalnız olmadığımızı gördük. Bize bu savaşımımızda omuz veren tüm dostlara teşekkür ederiz.

Demokrat

Migros arabasını kaçıranlar eşyaları halka dağıttı

HABER MERKEZİ
Sefere çıkmakta olan Sabri DOĞAN yönetimindeki Migros arabası saat 13.00 sıralarında kimliği belirlenemeyen ikisi silahlı dört kişi tarafından kaçırıldı.

Ataköy civarında kaçırılan araba Gaziosmanpaşa Dörtyol Pazariçi Minali Sokak'ta durdurularak, içindeki maddeler halka bedava dağıtıldı.

Arabanın şöförünü ve işçisini etkisiz hale getirdikten sonra görevli elbisesini giyen, kimliği belirsiz kişiler eşyaları dağıttıktan sonra olay yerinde KAHRAMAN MARAŞ'I UNUTMADIK, HER ŞEY ZAFER İÇİN (Devamı 7. Sayfada)

HÜKÜMETİN DIŞ POLİTİKASINA MUHALEFET SERTLEŞİYOR

26 ÇARŞAMBA | 12 SAYFA 500 KURUŞ

Milli Gazete

Hak Geldi Bâtıl Zâil Oldu

Hicri 1400 Safer: 7 Yıl: 7 Sayı: 2496

Cayhane Sok. No: 1 Topkapı İST. Tel: Yislen 76 60 01 idare: 76 67 76 ilan: 2

İslâm âlemi AP yönetiminin gayr-i samimi tutumunu dikkatle izliyor

- Demirel hükümetinin tezadı; Hariciye Bakanı Batı ile beraber Maliye Bakanı Suudi Arabistandan borç ve petrol istiyor.

Carter, işbaşına geldiğinden beri İslâm âleminin tahribatı ile uğraşıyor

ABD İLİŞKİLERİ

Hükümet üslerin İslâm âlemine karşı kullanılması için ABD ile yeni anlaşma hazırlığı içinde

- Türkiyede, İsrail, Mısır, Suudi Arabistan arasında yeni bir CENTO kurmaya matuf siyonist plânın yürütülmesi mümkün değildir. Suudi Arabistan böyle bir siyonist plana alet olamaz

AP'nin Türkiye'yi İsrail'e uydu yapmaya gücü yetmez

Hükümetin dış politikasına karşı kampanya başlatan MSP yayın organı.

Erbakan "Yeni CENTO girişimine alet olunamıyacağını" söyledi

ANKARA (DEMOKRAT)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, AP azınlık hükümetini "kerhen" desteklemeye adım adım geçtiklerini söyleyerek, "bu vites Demirel'in elinde, buna birçok adımlarla geçiyoruz" şeklinde konuştu. Erbakan, hükümetin yeni cento kurulması yolunda girişimleri olduğunu da açıklayarak, "Türkiye yeni CENTO adındaki siyonist plana alet edilemez" dedi.

MSP'nin yayın organı Milli Gazete'de AP hükümetinin izlediği batı yanlısı dış politikaya karşı yoğun tepkiler gelişiyor. MSP grup sözcüsü Şener Battal'ın geçti- (Devamı 7. Sayfada)

Ökçün: Batı uğruna İran feda ediliyor

HABER MERKEZİ
Dışişleri eski Bakanı Gündüz Ökçün, Dışişleri Bakanı Erkmen'in sözlerini eleştirerek, "Batı uğruna İran feda ediliyor" dedi.

Ökçün İran'ın Türkiye ile ilişkilerini askıya alması nedeniyle kendisine yöneltilen bir soruyu yanıtlarken, Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in BM Güvenlik Konseyi henüz bir karar almadan İranla ilgili sözlerini eleştirerek, "Bu kuruluşun kabul edeceği yaptırımları İran'a uygulayacağız demek, peşin hükümle hareket ederek batıya göz kırpmaktır" şeklinde konuştu.

Ali İhsan Özgür'ü öldürmekten sanık Ayaydın tutuklandı

HABER MERKEZİ

Bir yıl önce öldürülen, Politika Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün katili Kâzım Ayaydın, kamu güvenini ve düzenini sağlamak amacıyla ve suçun önem derecesinden dolayı tutuklandı. Olayda suç ortaklığı yapan Gürsel Başdemir hakkında ise, kaçmasını engellemek amacıyla gıyabında tutuklama kararı çıkarıldı.

emekçi çocuklarımız

dünya çocuk yılında unutulanlar, üretimde kullanılan küçük "köle"ler çocukluğunu yaşamaya hakkı olmayanlar...

DURSUN AKÇAM/ın inceleme/ röportajı 3. sayfada

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

BİTMİYEN BORÇ

Arka arkaya dört beş el silâh sesini duyduğumda Nişantaşı'nda bir arkadaşımın işyerinde satranç oynuyordum. Gerçi bizim oralarda geceleri silâh sesleri eksik olmuyordu. Ama daha erkendi. Bileğimdeki saate baktım . Saat henüz 8 değildi. "Tuhaf şey... bu saatte? " dedim. Arkadaşım yanıtlamadı bile. Oyuna döndük. 15-20 dakika sonra da çıktık. Köşebaşında el sıkışıp ayrıldık. O yola devam etti. Ben sola dönüp caddeyi geçtim. Oysa sağa dönüp otuz metre kadar yürüseymişim...Abdi İpekçi'yi henüz sıcak -ama ölü-görecekmişim.

Tanıdığımda yirmisine girmemiş, gencecik bir delikanlı idi. Yittiğinde ise aramızda otuz yılın dostluğu birikmişti. İki gün kendimde , eşine başsağlığı dileyebilecek cesareti buluncaya kadar, evinin önündeki sokakta dolaştım durdum.

* * *

C.O. Tütengili 1960 yılı Temmuzunda tanıdım. Hasan Ali Yücel, Reşat Tardu, Prof. Ratip Berker, Orhan Mersinli, Turhan Feyzioğlu, Prof. Fahir İz, Nuri Kodamanoğlu, Ekrem Üçyiğit ile birlikte on kişiden oluşan, Türkiye'nin Milli Eğitimi üzerinde rapor hazırlamakla görevli, komisyonun öteki iki üyesi idik. Sekiz haftaya yakın bir süre hemen her gün beraberdik. Efendilik, alçak gönüllülük, medeni cesaret, akılcılık,özü-sözü birliktelik, doğruluk, yeteneklilik, Tütengil'in bilim adamı kişiliğinde öylesine güzel ve dengeli yoğurulmuştu ki.

"Komisyon", güneşli bir Ankara sabahında, Milli Eğitim Bakanlığında gazetecilerin, filmcilerin, fotoğrafçıların ve seçkin bir gözlemciler topluluğunun önünde yapılan bir törenle çalışmalarına başlamıştı. Törene "Milli Birlik Komitesi" üyelerinin bir bölümü ile Milli Eğitim Bakanı Fehmi Yavuz da katılıyordu. İki açılış konuşmasından birini Bakan yapmıştı. Ötekini ise Albay Alpaslan Türkeş.

On dokuz yıl sonra, güneşli bir İstanbul sabahında faşist kurşunlar Tütengil'in beynini deldiler. Ve başka gazeteciler-bu kez yol üzerinde cansız ve yalnız- Tütengil'in fotoğraflarını, filmlerini çektiler.

* * *

Geçen hafta İstanbul'da iki tekerlekli bir sandalya üzerinde oturan bir üniversite öğrencisi Ali Akyüz, Almanya'da iki tekerlekli bir sandalya üzerinde oturan bir öğretim üyesi Server Tanilli'ye bir mektup yazdı. Oysa, birbirlerini tanımazlardı. Aralarında tam yirmi yıl vardı..

Gene de ikiz gibiydiler.

Altı ay ara ile, biri evine girerken, öteki sınava giderken belkemiğinden kurşunlanmıştı faşistlerce.,

felçliydiler ve
YENILMEZDİLER.

* * *

Sonra o dövülen, sövülen, kovalanan, zindanlarda çürüyen, işkence edilen, öldürülenler ve direnen genç insanlar, emeği sömürülenler, ezilenler, horlananlar, unutulanlar, yaşama sevincini yitirenler, iki ucunu bir araya getiremiyenler, doktor-ilaç bilmiyenler.

K. Maraş'ta hem kurşunlanan, hem kesilen, hem de yakılanlar.

Sonra bu dönen dolaplar, oynanan oyunlar, gizlenen pislikler, ters yüz edilen gerçekler; atın önüne et, itin önüne ot koymalar; vataaaan-milleeeet-Sakaryaaaalar.

Sonra şu koca ülke ve insanları milyonlarla ,
Bir borç ki... bitmez.

27 ARALIK

1969— DEVRİMCİ SENDİKALARA BASKI

DİSK Bursa Bölge Temsilciliği ile DİSK'e bağlı Lastik—İş Sendikası Bursa şubesi, Devlet güvenlik kuvvetlerince arandı ve iki sendika yöneticisi tutuklandı.

1972 — TÖB—DER'E BASKI

TÖS'ün sıkıyönetim tarafından faaliyetten men edilmesinden sona devrimci demokratik öğretmen hareketinin kesintiye uğramadan sürmesini sağlamak için kurulan TÖB—DER kurulur kurulmaz, egemen sınıfların ve temsilcilerinin tüm şimşeklerini üzerine çekti. TÖB—DER Genel Başkanı A. Bozkurt, sıkıyönetim emirlerine aykırı hareketten 1 ay hapse mahkum oldu.

DEVRİMCİ ÖĞRENCİLER DİRENİYORLAR.

MC Hükümeti kurulur kurulmaz eğitim kurumlarında hızlı bir faşistleştirme süreci başladı. Özellikle Milli Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek öğrenim kurumlarında bir yandan okul yönetimleri bakanlık eliyle faşistleştirilirken diğer yandan faşistler doğrudan saldırılarıyla öğrenci kitlesini denetim altına almaya çalışıyordu. Geniş anti—faşist öğrenci kitlesi ise bu faşistleştirme sürecine karşı direniyordu.

Ankara Beşevler bölgesindeki, bakanlığa bağlı yüksek okullarda faşistlerin saldırıları nedeniyle ders yılı başından beri düzenli eğitim yapılamıyordu. Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda sabah okula giden öğrenciler, faşistlerin saldırısıyla karşı karşıya kaldı. Bu durum karşısında okul yönetimi derslere bir gün ara verdi. Gazi Eğitim Enstitüsünde okula toplu olarak giden öğrenciler kapıda faşistlerin saldırısına uğradılar. Her iki okuldan saldırıya uğrayan öğrenciler Milli Eğitim Bakanlığı önünde bir protesto gösterisi düzenleyerek, bakan Ali Naili Erdem'in istifasını istediler. İstanbul Üniversitesi Merkez binası ve Edebiyat Fakültesi, faşistler tarafından erken saatlerde işgal edildi. Devrimci öğrenciler faşist işgalin kaldırılmasını isterken, polis öğrencilere dağılmalarını söyledi. Öğrecilerin direnişi üzerine polis, bir devrimci öğrenciyi gözaltına aldı. Bunun üzerine öğrenciler protesto gösterisine başlayınca, polis, gözaltına aldığı öğreniyi bıraktı ama faşistlerin işgaline müdahale etmedi.

Faşistler Beşiktaş Mimarlık Yüksek Okuluna saldırdılar. Olayda Necip Bozalioğlu adlı devrimci öğrenci ağır yaralandı. Bunun üzerine okul 3 ocağa kadar kapatıldı. Ertesi gün İstanbul Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulunda öğrenciler bu olayı protesto etmek için forum düzenleyerek bir günlük boykot kararı aldılar.

1977 FAŞİSTLER OKULLARI YAKIYORLAR

Faşistler devrimci öğrencilerin mücadelesi karşısında terketmek zorunda kaldıkları okulları yakmaya başladılar. Son olarak İstanbul Ticari İlimler Akademisi, sabaha karşı faşistler tarafından yakıldı. İtfaiye Müdürlüğü de, Cumhuriyet Savcılığına verdiği raporda, binanın sabotaj sonucu yandığını açıkladı.

1978— SIKIYÖNETİM MAHKEMELERİ YASAKLARI

Ankara, İstanbul, Adana, Erzincan, Erzurum ve Elazığ'da sıkıyönetim mahkemeleri kuruldu. Erzurum—Kars illeri sıkıyönetim komutanlığı, 2 nolu bildiri ile bölgedeki grev ve lokavtları izne bağladı; tüm sıkıyönetim komutanlıkları, toplanti, forum, yürüyüş, seminer vb. faaliyetleri yasakladı. THK, Kızılay vb. dışındaki tüm derneklerin faaliyetleri durduruldu. Bildiri, pankart, afiş, yazılama yasaklandı.

1976 Doçent Sanalan evinde kurşunlandı

Faşistler, Hacettepe Üniversitesi Fizik ölümü Başkanı Doçent Şanalan'ı, evinde, karısı ve çocuklarının gözleri önünde kurşunladılar.

Türkiye'de artık olağan hale gelen faşist cinayetler, bu yıllarda daha özel biçilere bürünüyordu. Saldırılar, faşist olmayan herkese pervasızca, kahvede, sokak ortasında, işyerinde, evlerin içinde yöneltiliyordu.

Ailesinin gözleri önünde yere kıyılan doçent Şanalan'ın öldüğünden emin olmak isteyen faşist kaatiller, iki kurşun daha sıkıp ellerini kollarını sallayarak çekip gittiler. Hacettepe Üniversitesi, tüm Beytepe kampusu çalışanları ertesi gün forum düzenleyip, "eğitim özgürlüğü ve can güvenliği" sağlanıncaya kadar derslere gitmeme' kararı aldılar. Ve öğrencilerle birlikte şehre inip başbakanlığa siyah çelenk bıraktılar.

TÜMÖD TÜMAS Genel Başkanları ortak açıklama yaparak "Bu olay üniversitelerde üç yılı aşkındır süren olayların basit bir Sağ-sol çatışması olmadığını ve faşizmin, kendisinden olmayan, ilerici, demokrat herkesi nasıl hedef aldığını açık bir şekilde göstermektedir" dediler.

YAŞIYORLAR

UĞUR TORASAN (1977)

Motor sanat okulu öğrencisi, Devrimci Yol taraftarı ve LİSE—DER üyesi Uğur Torasan, Ankara Gazi mahallesindeki evinde, tabanca ile iki gözünden vurularak öldürülmüş olarak bulundu. Devrimci arkadaşları Uğur'un faşistler tarafından öldürüldüğünü açıkladılar.

METE VURAL (1978)

Trabzon'da bir faşistin öldürülmesi, birinin de ağır yaralanmasından sonra faşistler kentte terör estirdiler. Ve DEV—GENÇ üyesi iki kardeşin kaldıkları eve baskın yaparak, yaylım ateşine tuttular. Silahlı saldırı sonucunda Mete Vural öldü, kardeşi Tekin Vural ise ağır yaralandı.

SUHA ÖZVEREN (1978)

Faşistler, Antakya Eğitim Enstitüsünde sınavdan çıkan devrimci öğrencilere silahlı bir biçimde saldırdılar. Saldırı sonucu çıkan çatışmada, Eğitim Enstitüsü öğrencisi Sühan Özveren, faşistlerin açtığı ateşle öldürüldü.

YARADANA SIĞINIP

Yangın vaaaar

Can YÜCEL

Kundakçının itfayiyeciye, itfaiyecinin de kundakçıya soyunduğu günlerde yaşıyoruz. Bir elinde yangın bombası, bir elinde hortum. Ayağıyla da musluğu kapatıyor.. Çizmeli ayağıyla.

Çatı katlarında yaşayanlar BODRUM'a iniyor, DAM'dakiler DAM'a çıkıyor. Yayalar caddeden yürüyor, hususiler yaya kaldırımda parka giymiş, parketmişler.. İki büyük partinin önderleri, biri Derby, biri Perma Sharp ilanı veriyor, etek tıraşına halkı...

Fabrikatör, bakkala bir büyük kutu kibrit alırsa satarım ampulü" kırk liradan diyor, ampul kibritlerle yanacak sanki...Ve karanlık, eğitim meş'alesi..

Ne .sayayım size bu kıyamet alâmetlerini!, Hepiniz görüyor, biliyorsunuz! Aman, ne iyi, ne iyi!...

Ama biz bu iflâsın çözümlemesini yapma zorundayız ki, hâtaya gelmiyelim. Kabak biz değiliz ki, kabak bizim başımızda patlasın! Sade düşünme de değil, birlikte düşünme yokuşuna girdik. Kafalarımızla örgütlerimizdeki ufacık çatlak bizi bayırdan aşağı yüzü koyun sürükleyecek.

"Yangın vaaaar" diye bağırıyoruz, bağıralım, bağıralım ama, bu bozuk düzenin kundakladığı yangının ışığı altında, ya da üstünde, gerçekleri görelim! Yangınların bile bir fazileti, meziyeti, erdemi vardır.

Ve vuralım yaradana sığınıp gerçeğin gözüne! Sınıfsal gerçeğe! İnsanlar bizimdir. Düşmanımız, gerçeğin yükselmesine, aydınlığa çıkmasına engel olan yuvalardır... İnsan taslaklarından kurulmuş bile olsa.

Vuralım yaradana sığınıp gerçeğin gözüne!

TÜRKİYE
ZİRAATÇILAR DERNEĞİ
1980 TAKVİMİ ÇIKTI
RENKLİ OFSET BASKI
BÜYÜK BOY 5 POSTER

Kırsal kesimde yaşayan emekçi halkımızın yaşamını yansıtan poster ve şiirler...
FİYATI: 50 TL.
İsteme Adresi: Türkiye Ziraatçılar Derneği Akay Cad. No: 7 Bakanlıklar—ANKARA
Ayrıca tüm illerdeki şube başkanlıklarımızdan temin edilir. 10 adetten fazla istekler için yüzde yirmi indirim yapılır.

ÖDEMELİ GÖNDERİLİR

(Demokrat- 31)

FORUM

GERÇEK YURTSEVERLER CEPHESİ

Niyazi AĞIRNASLI

Yazıya böyle bir başlık atmamız "Vatan Cephesi"nden "Milliyetçi Cephe"den esinlendiğimizden değil. Bu tür yapay cephelerin bölücü nitelikleri bilinir. Gerçek Yurtseverler Cephesi, işçi - köylü, aydın, zanaatkâr.., Bir avuç işbirlikçi sömürücüyle ülkeyi yarı bağımlı hale sokanlar dışındaki tüm Türkiye halkını kapsar. Kuşkusuz bu büyük yığınlarda ırk, din, mezhep ayırımı da sözkonusu değildir. Böyle olunca da bölücü değil birleştirici bir çağrıdır. Gerçek Yurtseverler Cephesi çağrısı. Her şeyin sahtesi bulunduğu için bir de gerçek sözcüğü ekledik.

Üstünde yaşadığımız, uğruna can verdiğimiz, yine de çoğumuzun aç ve işsiz dolaştığı bu toprakları severiz. Bu sevgi yurt dışındayken derin, keskin ve dayanılmaz bir özlem olarak yüreklerimizi çarptırır. Biliriz ki topraklar yine çatlak ve çoğu yeri susuzdur. Kel dağlar öylesine anlamsız uzanıp gider amma biz yine de hepsini sever ve özleriz. Sevdiğimiz için bu toprakların üstünde başkalarının, sömürücü ulusların, dostluk görünümü altında da olsa, egemenlik kurmalarını istemeyiz. Bundan tedirginlik duyar,engellemeye çalışırız. Yurdumuzu elli milyon insana mezar yapabilecek üsler, gözetleme ve dinleme aygıtları kurulmasına karşı çıkar, kamuoyunu bu doğrultuda etkilemeye çalışırız. Ortadoğu'daki petrol yataklarına sıçramak için Türkiye topraklarının ABD emperyalizmine basamak yapılmasına, topraklarımıza ne ekeceğimizin yada neleri ekemiyeceğimizin başka bir ülke tarafından saptanmasına müsaade etmek istemeyiz. Gerçek yurt sevgisi tam bağımsızlıkla eşanlamlıdır.

Türkiyemizde elli milyona yakın insan yaşar. İşçiler, çiftçiler, memurlar, küçük esnaf ve zanaatkarlarla büyük bir işsizler ordusu ülke nüfusunun büyük çoğunluğunu oluşturur. Milliyetçilik iddiasındakiler bu büyük çoğunluğu severler, onların birbiriyle çelişmeyen çıkarlarını savunurlar mı? Bilmem. Dış sermaye tekellerine bağımlı işbirlikçiler, montajcılar, onların çıkar bekçiliğini ve sözcülüğünü yapanlarla asıl sömürülen yığınların menfaatleri çelişir. Yurtsever aydınların yeri sömürülen öz halkının yanıdır. Gerçek Yurtseverler Cephesi derken biz bu sömürülen büyük halk yığınlarının birliğini kasdediyoruz.

Türkiye ekonomik dar boğazlara getirilip düşürüldü. Döviz darboğazı, yirmi milyarı bulan dış borçların taksitleri, gizli ve açık işsiz sayısının on milyona doğru tırmanması, siyasi cinayetler ve terörün ortadan kaldırılamaması.. Ülkeyi kasıp kavuruyor. Türkiye'yi bu duruma kimlerin getirdiği iyice düşünülmelidir. üniversite ve lise öğrencileri mi? İşçiler mi? Öğretmenler, seçkin profesörler mi? Savcılar, ilerici avukatlar mıdır? Sorumlular. Amma öldürülenler onlardır. İktitadın başı yasal önlemler paketini parlamentodan geçirme çabasında. Özgürlükleri daha da kısıtlama, demokratik baskı gruplarını hiç çalışmaz hale getirme amacını güden girişimlerinin parlamentoda desteklenmesini özellikle CHP'nin bu buna yardımcı olmasını istemektedir. Dernekler susturulursa, kolluk güçleri gözüne kestirdiği her yurttaşın üstünü başını, evini, barkını, mahkeme izni almadan arama yetkisini alırsa, grevler idari amirlerinin emriyle süresiz engellenir, gösteri yürüşüşleri daha da sınırlanır ve dolaylı yoldan yokedilirse siyasi cinayetler ve terör ortadan mı kalkacaktır? Anayasa'nın temel hak ve özgürlüklerinin daha da kısıtlanması demek olan bu ceza yaptırımları ve önlem yasaları terörü ve cinayetleri değil onu kınayanları, sorumluları asıl hedeflere yönetmek isteyenleri, fikir özgürlüklerinin kullanılmasını yoketme ve sömürü düzeni için dikensiz bir gül bahçesi yaratma amacına yöneliktir. Yani taşlar bağlanıp köpekler serbest bırakılmak isteniyor. Cinayet odaklarının kurtulması, canilerin yakalanıp cezalandırılması istense bunlar doğarken engellenirdi. Türkiye'de terör devletin içine yuvalanmıştır. Devlet terörünü başlatanlar devrimci düşünceyi yok edebileceklerini, sömürü odaklarıyle işbirlikçilerinin sömürü egemenliğini sürdüreceklerini ummuşlardır. Dağlarda kurulan komando kamplarına gözyumanlar, "Onlar milliyetçi gençlerimizdir" sözleriyle karanlık amaçlarını açığa vurmuş, "Bunlar devlet kuvvetlerine yardım ediyorlar" diyerek suç ikrarında bulunmuşlardır. Fidan gibi gençler, işçiler, öğretmenler, üniversite profesörleri, ilerici savcılar, devrimci avukatlar.. kurşunlanmış, failleri yakalanmamış, yakalanan suçlular kaçırılmıştır. Vatan hainlerini ülkeyi bu kâbuslu ortama sürükliyenler, bu cinayetleri işletenler, cani kamplarının kurulmasına yardımcı olanlar ve devlet terörünü başlatıp onu katil odaklarına teslim edenler arasında aranmalıdır. Yasal önlemlerle faşizm, dikta düzeni bir yasal yönetim yapılmak isteniyor. Geçmişin günahları, günahkarları, suçluları ortaya çıkarılmak istenmiyor.

Kontr-gerilla neden tasfiye edilip suçlular adalete teslim edilmez? CIA ile SAVAK'la işbirliği yapan ve kirli işlere bulaşan yerli ajanlar devlet aygıtından niçin temizlenmez? Dış temsilcileri elçileri öldüren Ermeni , terör orgutunun ardındaki kuvvetleri neden "Bunları besleyip kışkırtanlar sizlersiniz, bu mudur dostluk ve ortak savunma işbirliği?" denmez, denemez. Kışkırtıcı CIA ajanlarının ülkeyi rahatça dolaşmasına, sünniler ile alevileri birbirine kırdıran olayları besleyip yüzlerce insanı öldürtmesine niçin meydan verilir? Lockhed rüşvet olayı suçluları neden açığa çıkarılıp çezalandırılmaz? Bütün bunlar, silah ve esrar kaçakçılıkları hep aynı karanlık odaklardan besleniyor. Koşullandırılıp ellerine para ve silah verilen zavallılara işletilen cinayetlerin temelinde emperyalizmin siparişleri ve ülkemize hazırladığı oyunlar yatar.

İşte bütün bu oyunlara dur demek ve tam bağımsız bir Türkiye'de cinayetleri, terörü, dikta heveslerini yoketmek için gerçek yurtseverler cephesi kurulmalı ve devrimciler arasındaki kısır çekişmeler, provakasyona elverişli dağınıklıklar, şablon ve slogan yarışmacılıkları bir kenara itilmeli ve bu cephe gecikilmeden kurulmalıdır.

Halkın Gazetesi Demokrat

OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Demokrat'a selam ve saygılar

"... Tütengil Hoca'nın öldürüldüğü haberini, bir dergideki makalesini okuduğum sırada radyodan duydum. İçerimde, bir şeyler aktı, o an, yüreğim yandı... Ve makaleyi bitiremedim, elim varmadı dergiye. İçimden bir isyan yükseldi.. Faşistlere lanetler savurmak, canileri kınamak yetmiyor artık. Ne zaman uyanıp, ne zaman bu gerçeği görecekler? İşçiye, köylüye, emekçiye halka, bilim adamına, aydına, düşünen beyinlere uzanan faşist ellerin, kınamalarla , lanetlemelerle kırılamayacağını!.. Evet, aydınlarımız bilim adamlarımız, size sesleniyorum. Niğde'den, bir köy öğretmeni olarak, . Uyanmak, derlenip toparlanmak, silkip atmak zamanıdır, yılgınlıkları, karamsarlıkları.. Örgütlenmek,hep birlikte harekete geçmek zamanıdır. Faşizme, karşı faşistlere karşı. İşçiyle, köylüyle, emekçi halkla bütünleşmek zamanıdır. Hem de hiç zaman yitirmeden! Yoksa Cavit Orhan Tütengil'in öldürülmesi ilk olmadığı gibi son da olmayacaktır!..

Burada Niğde'de, faşistler tüm güçleriyle faşist terör estiriyorlar. Niğde'nin içinde ve ilçelerinde, civar köylerde alabildiğine azdılar. Demirel Hükümeti kurulalıbeli. Nerede bir ilerici, aydın, düşünen beyin varsa, nerede bir iyiden , güzelden, doğrudan yana olan varsa, hedefleri oluyor faşistlerin, faşizmin.. Ama ne yaparlarsa yapsınlar, yıldıramıyacaklar bizi. Faşizme karşı olanları. İşçiden, köylüden, emekçi halktan yana olanları. İyiden, güzelden, doğrudan yana olanları!..

İlerici, demokrat, emekçi halkın sesi olacağına, gözü, kulağı olacağına yürekten inandığım, Demokrat'a selam ve sevgiler.

Niğde'den bir öğretmen.

EKONOMİ DÜNYASI

IMF'den sonra başımıza yabancı danışmanlık firmaları çıktı

Türkiye ile yeniden ilişki kuran yabancı danışmanlık firmaları, Türkiye'nin uluslararası mali kuruluşlarla gelecekteki ilişkilerinde izlemesi gerekli politikalar konusunda Demirel'e bir mektup gönderdiler.

Kuhn Loep Lehman Brothers International, Lazard Freres ve S.G. Varburg and Co. Ltd.adlı danışmanlık firmaları yolladıkları mektupta Demirel'in üçlü gruba IMF'nin öğütlerine uyulacağı konusunda garanti verdiği belirtiliyor.

Firmalar, yabancı sermayeye tanınacak kolaylıkları, "son derece önemli bir adım" olarak niteliyorlar. Hükümete yabancı kredi kurumlarına doğrudan bilgi vermeyi ve bu kurumlar ile özel bir toplantı düzenlemeyi öneren üçlü grup şunları da öne sürüyor: "Özellikle sanayi ürünleri ihracatını arttırmaya yönelik yeni özendiriciler, enflasyonu sınırlamayı amaçlayan önlemler, IMF-nin önerilerine uyulmaya devam edilmesi konusundaki düşüncelerinizi büyük ilgi ile izledik."

Çavuşoğlu: Dış ticaret ithalatçılarla birlikte düzenlenmelidir

EKONOMİ SERVİSİ(THA)

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Şaban Çavuşoğlu, sanayici ve tüccarlarla bunların bağlı olduğu kuruluşların hükümetlerle yakın ilişki içinde olmalarını istedi.

Çavuşoğlu yeni hükümetleri bekleyen sanayi sorunlarını açıklarken şunları söyledi:

"İthal kotalarının ve liberasyon listelerinin planlanmasının ve ithalatçıları—saf dışı bırakan hükümet görüşlerinin yer aldığı dış ticaret rejiminin daha dikkatle ve yeniden düzenlenmesi zorunluluğu vardır."

Yakıt darlığı yaşamı büyük ölçüde etkiledi

Ankara – İstanbul arası otobüs bileti bin liraya çıktı

ANKARA BÜROSU

Ankara'da mazot darlığının şehirlerarası ulaşımı geniş ölçüde etkilediği, korsan otobüs firmalarının Ankara-İstanbul arası için yolculardan 1000 lira ücret aldıkları öğrenildi.

Bu arada mazot darlığının Ankara toptancı halinde aşırı fiyat artışlarına yol açtığı belirtiliyor.

Ankara'da kent içi ulaşımın da, mazot yokluğundan durmak üzere olduğu, EGO Genel Müdürlüğü'nün stoklarının eridiği ileri sürülüyor.

Öte yandan, fuel-oil bulamadıkları için Ergenekon, Maltepe, Mimar Kemal İlkokulları ile Atıf Bey Ortaokulu ikişer günlük tatile girdiler. Hastahaneler de ise elektrik sobaları kullanılırken, hastalara battaniye dağıtılıyor. Hacettepe hastahanesinde de cumartesi ve pazar günleri kalorifer yakılmamaya başlandı. Hastahane yetkilileri hafta arasında ise kaloriferlerin günaşırı yakıldığını belirttiler. Ankara doğumevi, Yetiştirme Yurtları ve İl Sağlık Müdürlüğünde yakıt kalmadığı, itfaiyenin de valiliğe başvurarak yakıt sağlanmadığı takdirde araçlarının donacağını bildirdiği açıklandı.

İzmir'de normal ekmek "Francala" diye satılıyor

Haber Merkezi (A.A)

İzmir de bazı bakkalların 485 gramlık tek tip ekmeği 6 liradan satmaları gerekirken, francala diye 7,5 liradan sattıkları öğrenildi. Halkın bu konudaki sürekli şikayetleri üzerine İzmir Belediyesinin francala ekmeğin fiyatını 7,5 liradan 6 liraya indireceği açıklandı.

CAN GÜVENLİĞİ İSTİYORLAR

DİSK Temsilciler Meclisinde Sabahattin Çakmak arkadaşlarının arasındaydı.

22 bin Tekel işçisi direnişte

Tekel işyerlerinde çalışan 22.000 işçi, işyerlerindeki faşistlerin işten atılması ve can güvenliklerinin sağlanması talepleriyle Salı günü direnişe geçti. Direnişe, DİSK'e bağlı Gıda—İş Sendikası ve Türk—İş'e bağlı Tek Gıda—İş Sendikası üyesi işçiler de katıldı.

Bilindiği gibi, geçen Cuma günü, Cibali Tekel Fabrikasındaki 2400 işçi, işyeri temsilcisi Sabahattin Çakmak'ın öldürülmesi üzerine direnişe geçtiler. Buna, Salı günü, Cevizli Sigara Fabrikasında çalışan 5000, Tekel Ambalaj'da çalışan 2000 ve Tütün Depolarında çalışan 600 işçi katıldı.

DİSK'e bağlı Gıda—İş Sendikası Yürütme Kurulu üyeleri Mehmet Mıhlacı, Mehmet Güler ve Vehbi Kovaç tarafından yapılan açıklamada, direnişe, Tekel işyerlerinde çalışanlara yönelen faşist saldırıların neden olduğu belirtilerek şöyle dendi:

"Geçtiğimiz günlerde Tekel Bakanlığında çalışan ilerici memurlara yöneltilen saldırı olayını, Sıkıyönetimin açıklamasına rağmen Tekel Bakanı çarpıtmış, saldırganları korumuştur. Bu saldırganlar iki gün sonra Sabahattin Çakmak arkadaşımızı katlettiler. İki olay aynı merkezden yönetilen sistemli saldırılardır."

Gıda—İş Genel Başkan Vekili Mehmet Mıhlacı, İstanbul Sigara Fabrikasında, dört ay önce, çeşitli olaylara karıştığı için Güvenlik Güçlerince aranan ve bu yüzden devamsızlık yaparak işten atılan Ahmet Taşkınöz adlı bir faşistin yeniden işe alındığını da belirtti.

Selçuk Aşkın, Şube Başkanı

Dev Maden Sen Bartın seçimlerini "Devrimci işçiler" listesi kazandı

Bartın-Zonguldak (Şahin Gültekin)

Zonguldak'ta yapılan DİSK'e bağlı DEV-MADEN SEN sendikasının 2 Nolu şube seçimlerini "Devrimci İşçiler" listesi kazandı. Bartın, Azdavay, Kilimli, Mengen, Akçakoca, ve Zonguldak bölge işyerlerinden toplam 63 delegenin katılımıyla yapılan seçimlere iki ayrı listeyle gidildi.

Seçimlerde TİP, TSİP, ve Birlik-Dayanışma gruplarının desteklediği "Devrimci Demokratik Birlik" listesi 23 oy alırken, "Devrimci Yol" taraftarı işçilerin oluşturduğu "Devrimci İşçiler" listesinin 36 oy alarak seçimleri kazandığı saptandı.

Yeni seçilen yönetim kurulu tarafından daha sonra yapılan görev bölümünde ise şube başkanlığına Selçuk Aşkın getirildi.

Seçim sonuçlarının açıklanmasından sonra Demokrat muhabirine bir demeç veren Selçuk Aşkın, Kandilli delege seçimlerinin amaçlı olarak yaptırılmadığını, ayrıca üç delegenin delegeliklerinin de usulsüz bir şekilde iptal edildiğini söyledi.

●

TURİZM VE TANITMA BAKANLIĞI İNTER GREVİYLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR YAPIYOR

Haber Merkezi

İnter Continental otelinde uzun bir süredir devam eden grevin bir sonuca ulaşabilmesi için Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'nın girişimlerde bulunduğu öğrenildi.

MİSK'e bağlı KÖY YSE-İŞ'in toplu sözleşmesi durduruldu

HABER MERKEZİ (ANKA)

Rize İş Mahkemesi Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit'in Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu (MİSK)'na bağlı KÖY—YSE—İş Sendikası ile imzaladığı toplu iş sözleşmesini durdurdu.

Rize İş Mahkemesi, söz konusu sözleşmeyi "Yasal dayanaktan yoksun" olarak niteleyerek, dava konusu olan ve KÖY—YSE—İş ile Bakanlık arasında imzalanan sözleşmeyi ihtiyati tedbir yoluyla durdurmuştur.

Türk-İş üyesi YSE—İş Sendikası Genel Başkanı İsmet Acar, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit'i mahkemenin kararına uymaya çağırdı.

Halıfleks işvereni 137 işçiyi çıkardı

HABER MERKEZİ (THA)

Bursa Organize sanayi bölgesinde kurulu Halıfleks Fabrikası'nda, üretimin fuel-oil yokluğundan durmasından sonra 137 işçinin işten çıkarıldığı açıklandı.

Fabrika müdürlüğünden verilen bilgiye göre, ekonomik nedenlerle bir süre önce alınan 137 işçinin işten çıkarılması kararı önceki gün uygulamaya konuldu.

Fabrika müdürlüğü üretimin geçen perşembe gününden bu yana fuel-oil yokluğundan durduğunu, az miktarda yakıtın ısınmada kullanıldığını bildirdi.

Halıfleks Fabrikası'nda 137 işçinin çıkarılmasından sonra çalışan işçi sayısının 260'a indiği belirtildi.

KISA YURT HABERLERİ

● ADANA, OSMANİYE Cevdidiye Köyü'nde jandarma halk odasına yaptığı baskında, "yasaklanmış afiş", Sıtkı Türkmen adlı yurttaşın evinde ise "yasaklanmış yayın" buldu.

● ADANA, POZANTI'da okul dershanesine kartpostal asan Hüsamettin Yılmaz adlı yurttaş, sözkonusu kartpostalların "yasak" olduğu gerekçesiyle güvenlik kuvvetlerince gözaltına alındı.

● RİZE'de ÇAY—KUR Yönetim Kurulu Gıda ve Hayvancılık Bakanlığı temsilcisi Cafer Tuzcu görevinden alınarak yerine Av. Servet Özşahin getirildi. Yine Yönetim Kurulu'nda Maliye Bakanlığı temsilcisi olan Zeki Köseoğlu'nun görevi dolması nedeniyle yerine Rize eski AP Senatörü Mecdi Ağun'un atandığı bildirildi.

● ANKARA Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, faşistlerin K. Maraş katliamını protesto eylemini kırmak için bazı öğretim üyelerinin yanısıra, derslere girdikleri öğrenildi.

● SAMSUN'da, önceki gün Verem Hastanesi karşısında sol görüşlü kişilerin oturduğu ev, faşistlerce silahla tarandı. İlyas Türe adlı kişi öldü. Saldırıdan sonra kentte geniş güvenlik önlemleri alındı.

GÖSTERGE

Mini devalüasyon

Arslan Başer Kafaoğlu

Demirel Hükümet Başkanıyken 1. MC'de hem resmen devalüasyon yapmamış ve hem de mini devalüasyonlarla paramızın değerini yüzde 30 oranında düşürmüştü. Bu kez de aynı yolu tutmuştur. Daha güvenoyu aldığının üzerinden 1 ay bile geçmeden para değerini yüzde 4—7 oranında duşürmüştür. Aslında Demirel katlı kur uygulamasıyla akaryakıt ve gübre dışalımının ucuz dövizle finansmanına set çekmek isteyen İMF'nin baskısına boyun eğmiş ve dış paramızı yüzde 35 oranında düşürmüştür. Yakında ilân edilmesi beklenen kararla artık akaryakıt ve gübre dışalımına 35 liralık değil 47 liralık dolar fiyatı uygulanacaktır. Doğaldır ki bunu akaryakıt ve gübre zamları, bu zamların sonucu olan diğer zincirleme zamlar izleyecektir.

Demirel pek büyük vaadlerde bulunduğu 100 günlük büyük programının ilk ayında ulusumuzun başına büyük bir enflasyon-devaluasyon çelengi takmıştır.

Bu çelenk doğaldır ki çiçekten değil, çeliktendir. Ulusumuzun boğazını bir mengene gibi sıkacaktır.

Bu mini devalüasyonlara dikkat ediniz. Önce doların Avrupa paralarıyla Japon paralarına olan değeri oran olarak düşer. Bunun arkasından burjuva tekeller bir endişe havası yayar. "Çapraz kur farkı doğdu". Nedir tehlikesi? "Almanya'daki işçi, güçlü para markı dolara değiştirirmiş de öyle gönderirmiş", 'Türkiye zarara uğrarmış', "Gerçek değer neyse resmi değer de o olmalı" imiş "Kötü para iyi parayı kovar, döviz rezervlerimiz değersiz paralardan oluşurmuş ve daha birçok mış ve mişler.

Aslında bu gerekçelerin hepsi yanlıştır, düzmecedir. Baştan başlıyalım. İşçi "markı dolara çevirirmiş." Bu işlemin adı bankacılık dilinde "arbitraj" dır. Dolar Mark'a göre yüzde 4 değer kaybetmişse bu işlem, yapılmaz. Çünkü arbitraj yükü Avrupa'da yüzde 6'dan eksik değildir. Herhalde hiç kimse, yüzde 4 kazanmak için yüzde 6 kaybetmeyi göze almaz, alamaz.

Hem şu soru da sorulabilir, "Peki, madem ki, arbitrajla kayıp varsa niye dolar düşurülerek sağlam dengeye gidilmez de, illâ Mark ve diğer Avrupa paralarının değeri yükseltilir?"

Hele gerekçelerin sonuncusuna gülmemek mümkün değildir. Türkiye'nin döviz rezervlerinin iyi paralardan kötu paralara kayması olasılığı düşünülemez. Çünku Türkiye'nin birikimci anlamda bir döviz rezervi yoktur. Türkiye'de döviz geldiği gibi gider. Kalmaz ki Mark yerine Dolar birikimi oluyor diye korkalım. Denebilir ki, peki mini devalüasyonun zararı ne? Zararı ne olur mu? Bir kere mini olsun, maksi olsun devalüasyon devalüasyondur. Zararı enflasyon, tekelci kârlarının, vurguncu istifçi kârlarının artmasıdır. Hele her ay bir devalüasyon yapılacağını haber alan vurguncuda insaf mı kalır?..

Hele Almanya'da bulunan bir işçiyi düşünün. Her ay bir ay öncesine göre para düşürülecekse bu işçi para göndermede neden acele etsin? Sırf bu sonuncu sakınca devalüasyonun mini çeşidinin maksi çeşidi kadar zararlı olduğunu meydana koyar.

DÜNYA ÇOCUK YILI BİTERKEN

EMEKÇİ ÇOCUKLARIMIZ

•Dursun AKÇAM

Çocuk köleler

—2—

● "Yaz dayı, köle çocuklar diye yaz!.. Patronlar küçük çocukları şey ediyorlar(!) diye yaz!..

Çayını yudumladı. Yeni gelen bir müşteri ile ilgilendi. Müşteri damdan düşercesine:

"Özel arabaların benzini kısıtlanacakmış!.." dedi.

Öfkelendi tanışım yeniden. Yumruğunu masaya vurdu:

"Servet düşmanlığı beyim, servet düşmanlığı!.. Geçen gün bir Bakanı ziyarete gidecektim. Bir iki benzinciye uğradım, benzin yok. Sonra bir başkasında buldum. Uzun kuyruk vardı. Beklemek olanaksızdı. Randevuyu kaçıramazdım. Bidonu aldım, yanaştım. Dört litre benzin işimi görürdü. Kuyrukta beklesenler hemen hırlaşmaya başladılar. Her biri bir yandan, "Sıraya gir Mersedesçi!.." diye bağırdılar. Bunların çoğu, şu paslı, yamalı Steyşin dolmuşçuları... Kafamın tası attı:

"Ulan dedim, erkekçe konuşun, Mersedes kullanmak suç mu, ayıp mı?..."

"Biz amme hizmeti görüyoruz. Siz de... diyerek her kafadan bir ses çıkmaya başladı.

"Ulan dedim, ben tek başıma ammeyim. Her yıl devlete milyonlarca vergi öderim. İş alanı açar, işsiz yurttaşlara iş veririm. Bugün altı, yedi aileyi besliyorum. Yanımda şu kadar çalışan insan var. Ya sizler?.. Sizler bu memlekete zararlı insanlarsınız. Dövizle aldığımız benzini yakarsınız. Hurdalarınızın yedek parçaları gene dövizle getirtilir yurt dışından... Buna karşı siz kaç kuruş vergi ödersiniz?.. Kendi çıkarınız dışında kimseye bir faydanız var mı?.. Siz bu ülkeye zararlı insanlarsınız, dedim. Ve aldım benzini, boşalttım arabaya!."

Soluklandı. Bana dönerek:

"İşte böyle beyfendi, dedim ya servet düşmanlığı!.."

"Ben kalkayım!"

"Yo, yoo!.. Afedersiniz beyfendi, konuyu dağıttım. Nerede kalmıştık?... Evet çocuklar, yani çıraklar konusu değil mi?.. Bu çıraklar, Sitelerin can damarıdır derim. Bir de okuma-yazmaları, teknik bilgileri olsaydı!"

"Kaçak çalıştırılıyor bu çocuklar değil mi?.. Yaşları çok küçük. Sorumlular kovuşturma falan açmazlar mı?.."

Keskin bir kahkaha attı:

"Bunlar palavra!.. O, sorumlu dediğin kişilerin bir ayağı burada. Bana da uğrarlar zaman zaman. Çay içer, söyleşiriz!" Dudakları yayıldı, "onlar daha çok, mağazalarda mobilya denetlerler!... Yani ne yapsın adamlar? Çocuklar iyi kötü bir işe kapılanmışlar. Sokaklar da mı sürünsünler?... İşsiz güçsüz milyonlarca çocuk var, ara yerde sürünen. Her gün atelyeleri dolaşarak boğaz tokluğuna çalışmak isteyen çocukların yalvarışlarını bir görsen, yüreğin dayanmaz!.. Siteler olmasaydı bu 800, sayılarını tam bilmiyorum, belki de 1000'den çok çocuk sersebil kalmaz mıydı?... Yasaktır diyerek tutup atalım bu çocukları!.. Ya sonra?... Önce ev, ekmek, okul iş versinler, ondan sonra da... Sıkı mı?..."

"Sonuç olarak gene patronların insafına kalmış bir sorun!" dedim.

Sözümü kesti:

"Rica ederim beyfendi, patron dediğiniz o kişiler, bunların velinimetleridir, hem de babalarından önce. Baba aç koyar, patron doyurur. Baba sokağa atar, patron iş verir ve bir meslek sahibi eder!.. Ya senin hükümetin ne verir bu çocuklara?..."

"İş koşulları, iş sağlığı, iş saatleri, ücret, sigorta, vb. ekonomik, demokratik haklar..."

Tümceyi tamamlatmadı:

"Hepsi normaldir. Ücretleri fazlasıyla ödenir. Yalnız yaşları küçük olduğundan sigorta mevzuatına giremezler, bu nedenle de herhangi bir prim kesilmez. Hepsi o kadar!"

Dışarda yağmur. Saat 12.30. Atelyelerden boşalan çıraklar salkım saçak köşe başlarında. Ellerinde ekmek, simit. Sigara içenler var. Gezgin köftecinin, simitçinin çevresi çıraklar çemberinde. Bakkalın önünde de kuyruk. Resimlerini çekmek istedim. Fotoğraf makinasını görenler üstüme seğirttiler. Saldırıya uğradığımı sanmıştım. Yanılmışım. Resim çektirmek istiyorlardı:

"Dayı beni çek!.."

"Beni de amca!.."

"Amca hey, bizi de gör!.."

"Elimdeki ekmekle çek..."

"Oturacak yerimiz yok, çek işte, göster aleme!.."

Birbirlerinin üstüne abanıyorlardı. Öne geçmek için biri ötekini itiyordu. Makinayı kullanmanın olanağı kalmamıştı. Bir yandan da soruyorlardı:

"Dayı gazeteci misin?..."

"Televizyonda resmimiz çıkacak mı?..."

Bu kez aralarından birilerini itiyorlardı öne doğru:

"Dayı, bu çıplağı çek!.."

"Bu kolsuzu çek, kolsuzu, çek de görenler ibret alsınlar!.."

"Uğur Dündar'a söyle o gelsin televizyondan. Bir, çeksin, bir göstersin bizi, herkesin ağzı açıkta kalsın!.."

"Aç çalışanlar burda, çıplaklar burda!..."

"Dövülenler, küfredilenler burda!.."

"Patron ha sittir dedi mi, soluğu sokakta alanlar burda!.."

Bu karamsar tablo karşısında, çırak çocukların bilinç düzeyleri rahatlatmaz mı kişiyi!.. Ne güzel insanlardı bu çocuklar! Dosdoğru konuşuyorlardı, yalın, hilesiz, hurdasız... Kalemi, kağıdı elime aldım. Her biri bir yandan ünlüyordu, adlarını da söyleyerek:

"Beni yaz, ben söyleyeyim, sen yaz. Benim adım Yücel. Patronlar bizi aç çalıştırıyorlar. Verdikleri haftalık, simite, dolmuşa yetmiyor!.."

"Benim adım Mustafa Doğan. Sigortacılar gelende, ustalar üstümüze kapıyı kilitliyorlar! Sigorta hakkımızı isteriz!. Yaz dayı daha bitmedi. Sekiz saat yerine, her gün 10 saat çalışırız! Cumartesi günleri de çalışırız!"

"Benim adım Satılmış. Patronları yaz, patronları. Geç kalırsak bizi dövüyorlar. Sigara bulamazsak kızıyorlar. Haftalığımızı artır desek kovuyorlar!.."

"Beni de yaz, benim adım Mustafa. Yaşım 13. Her sabah beşte kalkarım. 25 km. uzaktan gelirim. 10 saat çalışırım. Gece dokuzda ancak varabilirim evime. 200 lira haftalık alırım. Yaz işte..."

Her biri birşeyler yetiştirmeye çalışıyorlardı. Sabırsızdılar. Bir saatlik öğle paydosu bitecekti. Ustaların, patronların yanında ağızları kapanacaktı! O yüzden sabırsızdılar:

"Yaz dayı, köle çocuklar diye yaz!.."

"Patronlar küçük çocukları şey ediyorlar(!) diye yaz!.."

Boyu ötekilerden uzun, zayıfça birisi kolumdan asıldı:

"Biraz da beni dinle. Bağırıp duruyorum, duymuyorsun. Adım Yaşar Gökşen. Her gece üçte kalkarım. Sabah namazına değin tatlı yaparım. Bu tatlıları patron için yaparım. Yani ben gezgin tatlıcıyım. İşte arabam, gör işte, burma tatlı yaparım. Tatlıları sabah erkenden arabaya yüklerim. Sokak sokak satmaya çalışırım. Hepsini de satarım, her gün 800, 900 liralık tatlı satarım. Bazı günler 1000 lirayı da geçer. Hepsi patronun cebine girer. Adam elini soğuktan sıcağa vurmaz. Benim sırtımdan para kazanır. Bana mı ne ücret verir?.. Günde yüz lira. Yani tam 18 saat çalışırım, yüz lira alırım. Sigortam yok, sendikam yok! Arkam yok, arkam! Bırakıp kaçsam nerede iş bulabilirim?.. Memleketimi sorarsan Niğde, Niğde'nin Bor köylüğünden. Babama, anmeme, küçük kardeşlerime para yollarım!"

Sabırsızdılar. Tatlıcıya çıkıştılar:

"Çabuk ol yahu!.."

"Hikaye anlatma!.."

"İşbaşı yapacağız. Bizi de yazsın!.."

"Dayı sen de elini çabuk tut. Patronlar, ustabaşılar görürlerse benzetirler!.."

Birisi balıklama atladı arkadaşlarının sırtından:

"Beni yaz dayı. Ben Çubuk'tan bu Sitelere gelir giderim. Her gece dörtte uyanır, yola çıkarım. Adım mı?.. Şahin Karakoç Yaz yahu adımdan mı korkacağım! Üç yüz lira yol parası veririm. İki yüz lira da simit... Haftalığım mı?... 500 TL. Üç yıldır çalışırım. Hani asgari ücret, hani sigortam?.. Hükümet yok mu hükümet?.."

Biri öbüründen beterdi. Bağırdılar çağırdılar, sonra da çil yavrusu gibi üçer beşer dağıldılar. Sağdan soldan çatık kaşlı patronlar hiç de iyi gözle bakmıyorlardı!..

"...Bu çıplağı çek!.. Bu kolsuzu çek, kolsuzu, çek de görenler ibret alsınlar!.."

"Dayı sen de elini çabuk tut. Patronlar, ustabaşılar görürlerse benzetirler!.."

Sırt hamalı Faruk, pazardan evine geldi. Annesi, kardeşi hasta. "Anam Türkçe bilmez, anam konuşmak istemez!" dedi.

YARIN:
DİK DİK BAKTI USTAYA
DİLİNE GELENLERİ YUTTU

GÜNÜN GÖZLEMİ

Gel benim güzel kalemim

Turhan TEMUÇİN

19.2.1978 tarihli Yeni Ulus gazetesindeki köşemde şöyle yazıyordum: –Sağlık Bakanlığı yönetim kadrosunda devlet beni göreve çağırdı. Bir yanda onur duyduğum bir meslek, gazetecilik. Öte yanda devletin emri. Kim ne derse desin. Biz devletimize saygılıyız. Devletimizin emrine karşı gelemeyiz. Namus bellemişiz. Devletimiz öl derse ölürüz, kal derse kalırız. Emri aldık, öptük başımızın üzerine koyduk. Devletin yönetim kadrosunda görev aldık mı, devlet adına yürüteceğimiz idarecilik görevinde tarafsızlığımıza gölge düşmesin diye yazamazdık artık. O nedenle işte, dünyada hiç birşeye değişmiyeceğim sevgili ve dost okurlarımdan belirli bir süre ayrılıyorum. Mutlaka gazeteciliğe gene döneceğim, gene bu sütunlara geleceğim...

Yaklaşık iki yıl olmuş bu yazıyı yazalı. Ve şimdi gene sevgili ve dost okurlarımın arasına dönüyorum. Dünyanın en mutlu insanıyım...

Şimdi TRT'nin en üstüne gelmiş bir eski dost, sürekli sorardı bana Yeni Ortam'da yazdığım zamanlar:

– Nasıl yazıyorsun?

İşi gırgıra alır:

– Kalemle, derdim.

O'nun sormak istediği, ki şimdilerde de soracaktır, hem hastanede doktorluk yapıyorsun ve hem de nasıl olur da Demirel'e, hükümete çatan yazılar yazabiliyorsun anlamında idi.

Oysa aynı dönemlerde, Demirel, Hükümet ne söz, sürekli devlete, Atatürk'e, uygarlığa ve laikliğe çatan bir kişi hem okullardaöğretmenlik yapıyor ve ve hem de en sağ gazetenin, en sağ köşesinde yazıyordu. Bizim eski dost O'nu görmüyor du ama, benim Demirel'e çatmamı bir türlü hazmedemiyordu. Demirel'de eski dosta şimdilerde faturasını ödedi. TRT'nin en üstüne kondurarak.

Oysa hem o sağ gazetenin en sağ köşesinde yazan kişi ve hem de ben şöyle yazıyorduk:

Anayasa madde 20– Herkes düşünce ve kanaat hürriyetlerine sahiptir. Düşünce ve kaaatlerini söz, yazı, resim ile veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklayabilir ve yayabilir.

İşte ben de iki çizgiyi bir araya getirecek kadar resim yapamadığım için "Düşünce ve kanaatlerimi" yazı ile açıklamak hürriyetini kullanarak yazıyorum.

Eşe, dosta, bilene, bilmeyene ve hele "Ben Anayasa, Babayasa dinlemem' diyenlere "alenen" duyurulur. Varsa güçleri engellesinler yazmamı. İdarecilik bitmiştir, sıradan bir kişiyim ve yazıyorum.

Yazamadığım ve idarecilik yaptığım dönemde, kalemi bırakınca elinden silahı alınmış askerlere döndüm. Yazdığımız dönemlerde çıtı çıkmayan kalemşörler üstümüze üstümüze geldiler. Onlar yazıyor, bana kan kusuyorlardı, bense susuyordum. Gazetelerde açık hedef gösteriliyorduk ve bunun sonucu olarak da silahlı saldırılara uğruyor, konutlarımız bombalanıyordu.

Şimdi kalemimiz elimizde ve ben:

– Gel benim güzel kalemim, diyerek ak kağıda, ak sözler yazmağa başlıyorum.

Gel bakalım açıklamamızı bile köşesine almayan milliyetçi yazar arkadaş! Gel bakalım sarhoş sofralarında üstümüze üstümüze gelen hatun kişi! Gel bakalım kendini güç sahibi, devlet sahibi sanan politikacı!

Aha, biz şurada cinayete karşı, cinayet şebekelerine karşı, hırsıza, namussuza karşı ve halkımızın mutluluğu için yazmağa başladık. Savaşımız Türkiye'yi satanlara, halkımızı köle sananlara karşıdır. Ve sizin cephenizin üzredir!

Ben Turhan Temuçin. And içerim ki, kalemimle, güzel kalemimle, ülkemi satanları, halkımı soyanları, çocuklarımızı öldürenleritek bırakmıyacağım.

Gel benim güzel kalemim, gel!

Adana'da, faşistler kovuldukları mahallelere yeniden yerleşiyor

ADANA (Demokrat Bürosu)

Adana Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı semt karakollarında görevli MHP eğilimli polislerin, AP hükümetinin kuruluşundan bu yana Adana'nın çeşitli mahallelerinden kovulmuş bulunan faşistleri, kovuldukları yerlere yeniden yerleştirmeye çalıştıkları bildirildi.

Çeşitli mahalle sakinlerinden edinilen bilgiye göre Adana'nın ilerici ve demokrat mahallelerindeki halk, karakollara çağrılıp faşistlere ev vermesi için tehdit ediliyor.

Öte yandan faşistlerin Adana Barosu'na kayıtlı bazı avukatlara ve Tepebağ Mahallesi halkına tehditle kendi dergi ve gazetelerini sattıkları ve almayanları hırpaladıkları öğrenildi.

Humeyni'yi "17. yüzyıl adamı" olarak niteleyen

ABD basını savaş kışkırtıcılığı yapıyor

-AMERİKA'NIN BİRLEŞMİŞ MİLLETLER'E GÜVENMEKSİZİN İRAN'A KARŞI KENDİ PLANLARINI UYGULAMASI ÖNERİLİYOR.

●

-İRAN PETROL,ELEKTRİK VE ULAŞTIRMA HATLARININ TAHRİP EDİLMESİ GEREKTİĞİ ÖNE SÜRÜLÜYOR

ANKARA-(Demokrat Bürosu)

İran olaylarının, Birleşik Amerika iç politikasında bir "hesap" konusu yapılması girişimleri sürerek, batılı basında savaş kışkırtıcılığı da devam ediyor. Özellikle Amerikan dergi ve gazetelerinde yayınlanan yazılarda, "Amerika'nın daha iyi yollar dururken, ılımlı olmayı seçtiği" belirtiliyor ve bu tutum eleştiriliyor.

İranlı Lider Humeyni'yi yirminci yüzyıl teknolojisine bağlı bir 17.Yüzyıl adamı" olarak niteleyen Amerikalı yazarlar, ekonomik ablukanın, gıda maddeleri ve petrol ticaretinin kesilmesinin kendi müttefiklerinin zararına olduğunu ve "İran'ın karanlıklara boğulması gerektiğini" öne sürüyorlar.

Bu konuda yayınlanan bir yazıda şu görüşlere yer veriliyor:

"İran karanlık çağlar istiyor. Biz bu karanlığı sağlayabiliriz. İran'ın kışları soğuktur. Karanlıkta titrerken, Humeyni'nin kendilerine kaça maloldugunu düşünürler. Iran dağlıktır. Tüneller ve köprüler bombalanarak demiryolları kesilebilir. Bu arada, Sovyetler Birliğine doğal gaz taşıyan boru hatlarını da unutmamak gerekir"

Amerika "ılımlı" bir şekilde beslerken, Sovyetler Birliği'nin Ortadoğu'yu bir demir halka ile çevirdiğini öne süren batılı yazarlar. Afganistan, Güney Yemen, Etyopya ve Libya'da üsler kurduğunu belirterek Amerikan yönetiminin, Arap liderlere güven vermediğini savunuyorlar.

İran'da, eski Belucistan valisi idam edildi

İran'ın güneydoğusunda bulunan ve Belucilerin yaşadığı Belucistan Eyaleti ve Sistan eyaleti eski valisinin pazartesi günü idam edildiği İran Radyosu tarafından açıklandı. Askeri vali emekli General İsmail Estahrom, pazartesi günü İvin hapishanesinde idam edildi. Belucistan'da son olaylarda en az iki kişinin öldüğü, 70'in üzerinde yaralının bulunduğu bildirildi. Olaylar, Humeyni'nin özel temsilcisi Yazdi'nin eyaletin başkenti Zehedan'da halka yaptığı açık toplantıda meydana geldi.

Tahran'a giden dört Hıristiyan rahip, Amerikalı rehinelerle görüştü. Bu gruptan Kardinal Leon Duval, rehinelerin sağlık durumunun yerinde olduğu kendilerinin rehinelerle uzun uzun görüşmelerine izin verildiğini belirtti.

Tudeh Partisi Genel Sekreteri Nurettin Kiyanuyi, İsveç'te muhafazakar bir gazeteye yaptığı açıklamada, partisinin savunduğu görüşlerle, İslam devriminin görüşleri arasında birçok ortak nokta olduğunu söyledi. Kianuri, partisinin dinci güçlərle işbirliği yapmak istediğini belirti. Kianuri, Tahran hükümetinin azınlıklara karşı tavrını eleştirmeksizin, partisinin bu konuda siyasi bir çözüm getirmek istediğini bildirdi.

Öte yandan, İslam Cumhuriyeti'nin ilk Başkanının seçileceği seçimlerde, eski Başbakan Mehdi Bazergan, adaylığını koyacağını açıkladı.

İran Hükümeti, Japonya'nın, İran bunalımı konusunda tarafsız kalmasını istedi. Ayrıca, İran, Japon bankalarında bulunan paralarını Cezayir ve Libya bankalarına transfer etti.

Tahran'da rehin tutulan Amerikalı Diplomatlara gönderilen Noel hediyelerinin arasında bombalı paketler bulunduğu, İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade tarafından açıklandı. Kutbzade, bunun Amerikan emperyalizminin devrim aleyhine propagandasında yeni bir oyun olduğunu ileri sürdü.

Korutürk'e başvuran altı ilin Milli Eğitim müdürü, görevden yasalara aykırı olarak alındıklarını iddia etti

Cumhurbaşkanı'na yazılan mektupta, Gaziantep'e 10 ay hapse mahkum olmuş ve memur olma koşulunu yitirmiş birinin atandığı açıklandı.

ANKARA (Demokrat Bürosu)

Altı ilin Milli Eğitim Müdürü, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e başvurarak yasalara aykırı olarak görevden alındıklarını, en kısa sürede yasal uygulamalara dönülmesini istedi.

İstanbul, İzmir, Adana, Eskişehir, Manisa ve Kütahya Milli Eğitim Müdürleri Cumhurbaşkanı Korutürk'e gönderdikleri ortak mektupta, yeni hükümetin kendilerini görevden aldıktan sonra yasa ve yönetmeliklere aykırı olarak yerlerine vekil atandığını bildirdiler.

Milli Eğitim Eski Müdürlerinin ortak mektubunda, atanan vekiller için yeteneğe ve mesleki deneyime bakılmadığı belirtilerek Gaziantep iline on ay hapse mahkum olmuş ve memur olma koşulunu yitirmiş birisinin de atandığı açıklandı.

Ortak mektupta daha sonra şu görüşlere yer verildi:

"Sayın başbakan 17 Aralık 1979 günü 36 ilin vali, Milli Eğitim Müdürü ve Emniyet Müdürleri ile anarşiyi önleme toplantısı yapacağını kamuoyuna duyurmuştur. Bu toplantıya illerin Milli Eğitim sorunlarını görüşmek üzere Bakanlıkça Ankara'ya çağırılan asil Milli Eğitim Müdürleri değil, bizlerin yerine yasa dışı yöntemlerle vekil olarak görevlendirilen kişiler katılmışlardır. Milli Eğitim Müdürlerinden toplantıya katılmak isteyenler kapıdan çevrilmişlerdir. İçeriye alınan Bursa ve Kırşehir Milli Eğitim Müdürleri ise toplantı salonundan dışarıya çıkarılmışlardır."

Milli Eğitim Müdürleri bu tür uygulamaların Türk Milli eğitimine yarar sağlamayacağını da ifade ettiler.

İran/da neler oluyor

2 DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'da işçi sınıfı hızlı bir gelişme gösterdi

"Çarşı" ile "ulema" arasındaki geleneksel ittifakta çatlama oldu. Humeyni ile Bazargan birlikte.

İslam Devrim Konseyi kimlerden oluşuyor

İran 'da devrimin başarıya ulaşmasından sonra ikili bir iktidar yapısı meydana geldi. Geçici hükümet ve İslam Devrimi Konseyi. Geçici hükümet daha çok İran'daki geleneksel burjuva muhalefetini temsil eden Ulusal Cephe mensuplarından oluşuyordu. Gecici hükümetin başında bulunan Mehdi Bazargan zengin "çarşı" tacirleri sınıfına geliyor ve Azeri kökenli. Bazargan Musaddık döneminde İran Ulusal Petrol Şirketini yönetmişti. Bazargan devrimden hemen sonra klasik burjuva devlet yapısının oluşturulmasını savundu ve İslam Devrimi Komiteleri'nden yakındı. Amerikan Elçiliği işgalinden sonra Bazargan çekildi ve yönetim ocak ayında yapılacak seçimlere dek İslam Devrimi Konseyi'ne geçti. Konsey 15 üyeden 6 molla ve 7 aydından oluşuyor, iki üyelik ise suikastlar sonucu boş. Konseyin en güçlü üyesi, aynı zamanda İslam Cumhuriyet Partisi Başkanı olan Ayetullah Beheşti. Anayasanın hazırlanmasında da etkili olan Beheşti, şu sıralar fiilen İran'ı yöneten kişi. Konsey üyelerinden Hasan Beni-Sadr maliye işlerini yürütüyor. Batıya olan ekonomik siyasal ve kültürel bağımlılıktan kurtulunmasını savunuyor. Beni -Sadr İran'ın dış borçlarını ödemiyeceğini ilan etti. İran'ın Amerikan bankalarından paralarını çekeceğini ve doları petrol satımında kabul etmeyeceklerini bildirdi. İran'da bankalar ve büyük şirketler devletleştirildi. Konseyin etkili üyelerinden biri de ekonomik açıdan İran'ın bağımsızlığını ve kendine yeterliğini savunan Petrol Bakanı Eli Ekber Moinfar.

İran Ulusal Radyo Televizyon Kurumu Başkanı Sadık Kutbizade ile Beni Sadr arasında konsey içinde çatışma olduğu söyleniyor. Ayetullah Humeyni'nin çevresinde ise üç grubun bulunduğu söyleniyor. Bunlardan birincisi Suriye hizbi denen dört kişi oluşturuyor. Devrimden önce ABD-de yaşayan İbrahim Yazdi. Sadık Kutbizade ve Mustafa Çamran'la birlikte yeni gizli polis örgütü SAVAMA'nın Başkanı Sadık Tabatabai dörtlü çete diye de anılıyor. İkinci grup din adamlarından oluşuyor. Bunların başında Ayetullah Beheşti bulunuyor. Bugün zayıflayan Libya hizbi ise Ayetullah Mottahari'nin etrafında toplanıyordu. Mottahari'nin bir suikast sonucunda öldürülmesinden sonra fedayilere yakınlığıyla tanınan Ayetullah Telegani de şüpheli biçimde öldü. Bu grupta yeralan Ayetullah Montezari şiddetli bir Amerikan düşmanı. Ayetullah Mottahari'nin 1 Mayıs'ta öldürülmesi sola yönelen baskılar için bahane olurken, Montezari'nin oğlu bu olaydan dolayı Beheşt'yi suçladı ve Yazdi ile Kutbizade'yi CIA Ajanı olmakla itham etti. Elçilik olayı ise konsey içindeki mollaların daha etkili konuma gelerek aydınların daha geri plana çekilmesine yolaçtı.

İran'daki toplumsal ekonomik bunalım kitlelerin ayaklanmasına yolaçtı

İran toplumu geçtiğimiz on yıl içinde hızlı bir gelişim yaşadı. 2. Dünya Savaşı sonunda İran devletinin gelişimini belirleyen önemli ölçüde Amerikan emperyalizmi oldu. Özellikle Nixon doktrininin benimsenmesinden sonra, Amerikan emperyalizmi İran'ın kendi petrol gelirinden yararlanarak bölgesel bir güç yaratmaya yöneldi. İran hem SSCB'ye yönelik casusluk faaliyetleri için üs, hem de batı Asya'daki karşı devrimci rejimlerin bekçisi olacaktı. Dünya petrol bunalımının başlamasıyla birlikte İran'ın elinde biriken büyük fonlar ülkenin sosyo-ekonomik yapısını en küçük parçasına dek etkiledi. Karmakarışık bir sanayileşme planı uygulanırken, tarım kesimi büyük bir çöküntünün içine girdi, akıl almayacak tutarda fonlar silah alımları için kullanıldı. Tüketim ekonomisi alabildiğine kışkırtılırken, korkunç bir enflasyon zaten eşitsiz olan gelir dağılımını toplumun emekçi ve yoksul kesimleri aleyhinde daha da bozdu. Üretken olmayan faaliyetlerde aşırı bir şişme meydana geldi.

İRAN BURJUVAZİSİNİN DURUMU

Bu kapitalist gelişme içinde, devlet ekonomide egemen güç ve baş işveren haline geldi ve oligarşik niteliği iyice belirginleşti. İran'ın kapitalist gelişmesi İran devleti ile yabancı çıkar çevrelerinin devlet ve özel girişim düzeyinde işbirliği ile yürütüldü. Devlet doğrudan yatırım yapma yanında, özel teşebbüsün gelişmesi için fonlar yarattı, alt yapı tesislerinin kurulmasını sağladı.

İran'da sanayileşmeyi üstlenebilecek güçlü bir burjuvazi hiçbir zaman olmadı. Özel kapitalist faaliyet geçmişte, ticarete dayandı ve "Çarşı"da merkezlendi. "Çarşının" gücü devletin ekonomide oynadığı rolün artması ve bankaların gelişmesi sonucunda azaldı. Petrol gelirlerindeki patlamadan subayların ve memurların üst tabakası, zengin toprak sahipleri, bankacılar ve girişimciler yararlandı.

İRAN ORDUSU

İran'ın savunma harcamaları Şah döneminde başdöndürücü bir hızla arttı. ABD silahlarının baş alıcısı İran idi. İran savunma harcamalarına 1953'te 67 milyon dolar harcarken, bu tutar 1970'te 844 milyon dolara ve 1977'de ise 9.400 dolara yükseldi. 1976'da İran'ın savunma harcamaları, Çin Halk Cumhuriyeti'nin savunma harcamaları düzeyindeydi. İran hava kuvvetleri dünyanın dördüncü hava gücüydü ve İran ordusu asker sayısı, silah ve teçhizat bakımından İngiliz ordusunun iki katıydı. 1976'da 300.000 kişiyi silah altında bulunduran İran ordusunun ekonomi içinde de önemli bir yeri vardı. Ordu yönetiminde olan fabrikalar, ayrı bir Ordu Bankası, silahlı kuvvetler kooperatif örgütü . Ordu aynı zamanda değişik maliyetleri eritme amacıyla da kullanılıyor, milliyetleri içinden aşiret önderlerinin ailelerinden kişiler subay olarak alınmağa çalışılıyordu.

KORKUNÇ BİR ENFLASYON

Karmaşık gelişigüzel bir sanayileşme programı, dev silahlanma harcamaları, alabildiğine kışkırtılan bir tüketim ekonomisi suçundan enflasyon başıboş biçimde gelişti. Bunun bir nedeni de İran ekonomisinin bu kadar geniş çapta parayı maşetmeye hazır olmayışıydı. Enflasyon oranına bir örnek olarak 1974-75 yılları arasındaki kiraların yüzde 200 oranında 1975-76 da ise yüzde 100 oranında artmasını gösterebiliriz. Varlıklı sınıflarla, toplumun küçük burjuva işçi, yarı-proleter gibi emekçi kesimleri arasındaki uçurum korkunç boyutlara vardı. Emekçi kesimlerin öfkesini iyice arttıran aşırı bir tüketim, lüks harcamalar, israf alabildiğine gelişti. Örneğin 1976'da 20 bin İranlı Londra'da ev satın aldı. 1975'te yurt dışına çıkan İranlıların yanlarına aldıkları paranın tutarı ise 2 milyar dolardı.1974 te 10 milyon riali aşkın sermayeli büyük şirketlerin yüzde 85'ini 45 aile denetliyordu. Bunların çoğunluğu eski toprak sahipleri, büyük yolsuzluklar yapan yüksek bürokratlar zenginleşen bazı eski pazar tacirleriydi.

Bütün bu gelişimlerin sonunda İran'ın yirmi yıl içinde ileri kapitalist ülkelerin düzeyine erişeceğini ilan eden Şah, kısa bir süre içinde yeniden dış borç aramağa başladı.

İRAN İŞÇİ SINIFI

İran'daki kapitalist gelişim sonucunda İran işçi sınıfı da oluştu. Şah'ın düzenlenen genel grev sonucunda yıkılmasında işçilerin büyük rolü oldu. 1977'de İran'da imalat kesiminde çalışan işçilerin sayısı 2.5 milyondu. 1 milyon kişi de inşaatlarda çalışıyordu. Petrol sanayiinde çalışan işçilerin sayısı sınırlı olmakla birlikte, bunların direnişe katılması, genel grevin etkili olmasını sağladı.

İran'da ordu dışında yeni bir silahlı güç daha oluştu. İslam milisleri. Bunların düzenli birlikler haline getirilmesi isteniyor.

YARIN: İRAN TARİHİNDEKİ ALTI BUNALIM

Gümrük ve Tekel Bakanlığında 50 devrimci memur sürgün edildi

ANKARA
(Demokrat Bürosu)

Gümrük ve tekel bakanlığı'nda bir süre önce faşistler tarafından düzenlenen baskından sonra 50 devrimci memurun sürgün edildiği ve 200 dolayında ilerici-demokrat ve devrimci memurun daha çeşitli yerlere tayin edilmesi için hazırlık yapıldığı öğrenildi.

AP azınlık hükümetinin kurulmasından sonra bazı yönetici kadroları değiştirilen ve bir süre önce kamuoyuna da yansıdığı gibi faşistler tarafından baskın düzenlenerek ilerici-devrimci ve demokrat memurlara saldırılan Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda 50 ilerici ve devrimci memurun çeşitli yerlere sürgün edildiği bildirildi 200'e yakın memurun daha tayinlerinin çıkartılması için de AP yanlısı yöneticiler tarafından hazırlık yapıldığı belirlendi.

Bank-Sen Yönetim Kurulu üyesi Çalık faşistlerce öldürüldü

HABER MERKEZİ

Oniki gün önce Samsun'da, faşistler tarafından, beş yerinden kurşunlanan Banksen Genel Yönetim Kurulu üyesi Hüseyin Çalık, öldü.

Bank—Sen Merkez Yürütme Kurulu, olayı kınayarak, bu tür faşist saldırıların, işçi sınıfının mücadelesini engelleyemiyeceğini belirtti.

MADEN—İŞ GENEL KURULUYLA İLGİLİ TUTUKLAMALAR KINANDI

Öte yandan, Bank-Sen Merkez Yürütme Kurulu, basına yaptığı açıklamada, Maden—İş Sendikası Genel Kurulunda, Enternasyonal Marşının söylenmesi gerekçesiyle, Divanı oluşturan, sendikalarının Genel Başkanı Metin Denizmen'in Baysen Genel Başkanı Cevat Özhasırcı'nın ve Maden—İş işyeri temsilcisi Necdet Onaran'ın gözaltına alınmasını kınayarak şunları söyledi:

"Gericilik güçleri şunu kafalarına koysunlar. Hiçbir gerici saldırı bizi sindirmeyecektir. Anti-demokratik baskıların yoğunlaşması halinde tepkimiz sertleşecektir."

Petrol-İş: Yeni Maraşlar yaratılmak isteniyor

HABER MERKEZİ

Petrol—İş Sendikası, dün yaptığı açıklamada, geçen yıl 24 Aralık'ta düzenlenen Maraş katliamının, doğrudan demokrasi güçlerine gözdağı vermek amacını taşıdığını belirterek, "Faşist düzen özlemcileri en son Manisa ve Antakya'da da izlendiği gibi yeni Maraş'lar yaratma peşindedirler." dedi.

Açıklamada, tüm demokrasi güçleri yeni Maraş'ların yaratılmasını önlemek için safları sıklaştırmaya çağrıldı.

Nihat Behram iki yıla mahkûm oldu

HABER MERKEZİ

Hakkında açılan davalardan birisi sonuçlanan Nihat Behram, İstanbul Toplu Basın Mahkemesince iki yıla mahkum edildi.

Mahkeme heyeti yazarın 1977 Ocak ve şubat aylarında Vatan gazetesinde yayınlanan bir röportajında "Halkı suç işlemeye teşvik, tahrik ve kanunların suç saydığı fiilleri övme" suçunu sabit görmüş ve Nihat Behram'ı gerek gazetedeki ve gerekse kitap olarak yayınlarından ayrı ayrı altışar aya mahkum etmiştir. Mahkeme heyeti kararında "Suçun basın yoluyla işlenmiş olduğunu" belirterek cezayı bir kat artırmış ve ayrı ayrı onikişer ay olmak üzere toplam yirmidört ay Nihat Behram'ın mahkumiyetine karar vermiştir.

Nihat Behram'ın vekili tarafından temyiz edilen hüküm, temyizin onayı halinde kesinlik kazanacaktır.

● TSE'NİN BAŞINA GETİRİLEN YÜRÜR HAKKINDA DAHA ÖNCE CUMHURİYET SAVCILIĞI'NA ZİMMETİNE PARA GEÇİRMEK VE GÖREVİNİ KÖTÜYE KULLANMAK SUÇLARINDAN İHBARDA BULUNULDUĞU BELİRTİLDİ.

TSE'ne yapılan atamalar nedeniyle Demirel hakkında soruşturma açılması istendi

ANKARA
(Demokrat Bürosu)

Genel Kurul seçimiyle göreve getirilen ve bir süre önce Başbakan Demirel'in emriyle görevden alınan Türk Standartlar Enstitüsü'nün başına tekrar MC dönemi yöneticilerinden Şükrü Yürür'ün atanması üzerine Başbakan Demirel hakkında soruşturma açılması istendi.

Söz konusu olay hakkında Millet Meclisi Başkanlığı'na bir soruşturma önergesi veren CHP Bolu Milletvekili Haluk Karabörklü, Başbakan Demirel'in bu uygulamalarıyla bir Anayasa müessesesi olan bağımsız yargıyı inkâr ettiğini söyledi.

Genel kurul seçimiyle göreve getirilen yöneticilerin Başbakanın emriyle görevden alınmayacaklarını vurgulayan Karabörklü, önergesinde "işbaşına gelir gelmez Demirel hükümeti, TSE organlarını, MC dönemlerinin koşullarına uygun ve gayrimeşru biçimde tekrar oluşturmak amacıyla yasa dışı eylemlere girişmekte gecikmemiştir" dedi.

Kurum yöneticilerinin görevden alınması kararının Danıştayca durdurulduğu ve Danıştay'ın kararının Başbakan Demirel'e tebliğ edilmesine rağmen uygulanmadığını bildiren Haluk Karabörklü, önergesinin diğer bölümlerinde özetle şu görüşlere yer verdi:

"Başbakan Süleyman Demirel, Türk Standartlar Enstitüsü Yönetim Kurulu üyesi iken sahte evrak düzenliyerek zimmetine para geçirmek ve görevini kötüye kullanmaktan haklarında C.Savcılığına, maliye müfettişlerince suç ihbarında bulunulan Şükrü Yürür'ü bu kurumun tekrar Genel Sekreterliğine getirmiş, Teoman Düzey'i Bayındırlık Bakanlığı Müsteşarlığı'na, Kazım Oskay'ı da Başbakanlık Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürlüğü'ne atamıştır.

Türk Standartlar Enstitüsü MC dönemlerinde inşaat biçiminde, sağladığı sosyal yardımlarla, teknik laboratuarları ile ve İstatistik Enstitüsüne irtibatı ile, faşist militanların karargâhı olarak kullanılmış, özelliği olan bir kurumdur."

İki şirket ve AP iktidarı

Ecevit ve eşi, yağ dağıtımını karaborsaya düşürmemek için amatör şirketler kurdurup dillere düşmüştü. Oysa AP bu işi ustalıkla yapar. HEMA Şirketi örneğin, AP'nin bir yan kuruluşu gibi. Bu şirket AP'ye üç müsteşar verdi. Odalar Birliği ise AP'nin müsteşar ve genel müdürlerinin bir çeşit ekmek kapısıdır. Başta eski Maliye Müsteşarı Sabahattin Alpat, (Şimdi birliğin Genel Sekreteri) AP, hatta MHP yanlısı emekliler burada görevlendirildiler, Ecevit iktidara gelince.

Amma size yakınlarda bir şirket ismi daha vereceğiz: Bu şirket 2. MC hükümetine bir bakan vermişti. AP Genel Sekreterine de (O zamanki) bu şirkette her zaman rastlayabilirdiniz. Bu kabineye de şirket kulisi bir bakan ve bir de genel müdür verdi; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu ile Denizcilik Bankası Genel Müdürü, eski Erzincanlı parlamenter, eski Devlet Bakanı Hüsamettin Atabeyli. Bu şirketin gelecekte uluslararası büyük ihalelerde adı geçecek.

Yeni Maliye Bakanımızın ise bir otomotiv firmasının Ankara'daki bir ilgilisinin yazıhanesine sık sık uğradığı (Bilmiyorum, işlerinin çokluğundan şimdi vakit bulabiliyor mu) iyi bilinir.

CHP'LİLERE GELİNCE

CHP'den, adı ünlü firmaların tepe noktasında geçenlerin arasında Necdet Uğur gelir. Sayın Uğur, CHP İstanbul İl Başkanı olmadan Unilever'in bir numaralı Türk yöneticisiydi. CHP'ye il başkanı olunca, yerini bir sınıf arkadaşına bıraktı. Ama bugün, ticaret çevrelerinin CHP'deki yıldızı Tarhan Erdem'dir. Tarhan Erdem, Koç'un güvenilir adamıdır. O kadar ki Milliyet Gazetesinin sermaye birleşiminde Koç, kendisini temsilen onu görevlendirdi. Şimdi, gazeteyi yöneten şirketin yönetim kurulu üyesidir.

Eh, CHP ve AP'nin böyle sermaye temsilcileri olunca, işçi sınıfına bir başka gözle bakmalarından doğal ne var?

AP BÜROKRATLARI

AP bürokratları da HEMA gibi şirketlerden olduğu kadar Özal ailesinin, Demirel ailesinin kişisel dostluklarıyla baş köşeye gelenlerden oluşuyor. Bir de, Yılmaz Ergenekon'un 933 sayılı kanunla kurulmuş, Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanlığında yetiştirdiği ekip var. Bunlara "TUD ekibi" deniliyor. (Teşvik ve Uygulama Dairesi'nin baş harfleri.) Bu ekipten, Şükrü Akgüngör, Sümerbank Genel Müdürü oldu. 1. MC'de, Devlet Yatırım Bankası Genel Müdürü idi. Mehmet Emin Alanyalı, AP Kütahya senatörüdür. Eski , Emekli Sandığı Genel Müdürü Zafer Özkaynak'da, bir genel müdürlüğe atanmasını bekliyor. Aslında, Demirel, Yılmaz Ergenekon'un bu takımından pek hoşlanmaz ama ne yapsın?

Demirel'in bir huyu da, yıldızı barışmadığı bakanlarının yanına kendisine çok bağlı adamları yerleştirmesi. Eski Sanayi Bakanlığının Sanayi Dairesi Başkanlığına Orhan Sorguç'u getirip, Mehmet Turgut'u denetime almıştı. Daha sonra, Şekip Altay, Yılmaz Ergenekon'un yanına böyle yerleştirilmişti.

Şimdi, Demirel'in huylandığı bakan pek yok. Bu nedenle böyle atamalar beklenmemeli...

Kaddafi: "Türkiye'deki Amerikan üslerinde büyük bir hareketlilik var"

Libya Devrim Konseyi Başkanı Albay Muammer Kaddafi ünlü İtalyan kadın gazeteci Oriana Fallaci ile yaptığı konuşmada ilginç açıklamalarda bulundu. Fallaci, devlet başkanlarına şaşırtıcı sorular sorarak, onların ağzından beklenmedik itiraflar almasıyla Batı basınında ün yapmıştır.

Kaddafi şöyle diyor:

"Son dünya durumunu çok kötü bir gözle görüyorum. Avrupa'daki askeri üslerde büyük bir hareket var. Özellikle Almanya, Yunanistan ve Türkiye'deki Amerikan üslerinde. Bu nedenle, bir üçüncü dünya savaşı, beklenilebilir."

Fallaci'nin İran hakkındaki sorularını cevaplandıran Kaddafi, bu konudaki görüşlerini şöyle özetledi:

"Iranlılar, Şah'ı geri istemekte haklılar, Şah İran'a iade edilmeli ve yargılanmalıdır. Ama, aynı zamanda Amerikan rehinelerinin serbest bırakılmasına da çalışıyorum."

Fallaci, bunun üzerine Kaddefi'ye, eğer Uganda'nın yeni yönetimi Libya'da bulunan İdi Amin'i geri isterse, nasıl bir tutum takınacağını sordu. Kaddafi, İdi Amin'in ülkesinden ayrıldığını söyleyerek, böyle bir karşılaştırma yapılamayacağını belirtti. Fallaci'nin, İdi Amin'in Libya'dan ayrılmadığı yolundaki iddialarını da yalanladı.

İtalyan gazeteci, Kaddafi'ye, Libya'nın Amerikan bankalarında yatan paralarını çekmek yoluna giderek, Amerikan emperyalizmine karşı İran'ı destekleyip desteklemeyeceğini sordu. Kaddafi, böyle bir işlem yapabileceklerini, eğer, Amerikan bankaları, böyle bir durumda, paraları dondurursa, bunun büyük bir haksızlık olacağını kendilerinin de, karşılık olarak, ABD'ye petrol satışını durduracaklarını söyledi. Ayrıca, tüm Arap ülkelerinin ABD denetiminde oldukları için bu ülkeden nefret ettiklerini belirten Kaddafi, eğer ABD Libya üzerindeki baskılarını yoğunlaştırırsa, Varşova Paktına girebileceklerini de bildirdi.

Bunun üzerine, Fallaci Kaddafi'ye bu son dediğinin yalnızca blöf olduğunu, ABD ile Libya'nın çok iyi dost olduklarını ABD'nin, Libya'nın en iyi müşterisi konumunu sürdürdüğünü söyledi. Kaddafi, bu sav'a bir yanıt vermedi.

Libya Devrim Konseyi Başkanı Kaddafi.

Irak Şattularap sorununu yeniden gündeme getirdi

BEYRUT (ANKA)

Irak, İran'a 1975 yılında iki ülkenin sınırını oluşturan Şattularap suyolu ile ilgili olarak Cezayir'de yapılan anlaşma'nın yeniden gözden geçirilmesi için çağrıda bulundu.

Beyrut'ta yayınlanan "El Nahar" dergisinin bu konudaki haberinde, Irak'ın Bağdat elçisine bu konuda yaptığı çağrıya henüz Tahran'dan bir yanıt gelmediği belirtildi.

Dergi, Irak Devrim Komuta Konseyi üyesi Saddam Hüseyin'in ülkesinin bu anlaşmayı baskı altında imzaladığını öne süren sözlerine yer verdi.

1975 yılında Şattularap konusunda Cezayir'deki anlaşmayı, devrik İran Şah'ı ve o zamanki Irak Devrim Komuta Konseyi Başkan Yardımcısı Saddam Hüseyin imzaladı.

Anlaşma ile Irak, İran'ın kürtlere yardım etmeye son vermesi koşulu ile Şattularap bölgesindeki egemenlik hakkından vazgeçmişti.

ABD, OPEC ülkeleri üzerindeki etkinliğini yitiriyor

CARACAS(THA)

Amerika'nın, Caracas'ta yapılan son OPEC toplantısında yenilgiye uğradığı ileri sürlüdü.

Joseph Kraft imzasıyla, International Herald Tribune gazetesinde yayınlanan bir yorumda, OPEC Bakanlar Toplantısında Amerikan yanlısı Suudi Arabistan ve diğer ülkelerin tam bir karmaşa içinde olan petrol piyasasına yön vermeyi başaramadığı, buna karşılık ABD'nin, çıkarlarının zedeleyici bir politika izleyen İran ve önderliğindeki ülkeler karşısında yenilgiye uğradığı savunulmuştur.

Joseph Kraft, yorumunda şöyle demektedir:

"OPEC toplantısında mücadele petrol alanında olmuştur ama alım ve kararlar politik niteliktedir. İran'daki istikrarsızlık uluslararası petrol piyasasını alt üst etmiş ve belli başlı sanayileşmiş ülkeler önümüzdeki yıl meydana gelebilecek bir darlığa karşı stok yapmaya başlamışlardır. OPEC'ten tam düzenli fiyatlarla petrol alamayan ülkeler genellikle kısa vadeli ve küçük miktarlarda satışın yapıldığı spot piyasalara yönelmişler, sonuç olarak bu piyasalardaki fiyat, yaklaşık olarak iki misli yükselmiştir. Bu durum, bütün dünya için ciddi tehlikeler doğurabilecek niteliktedir. Doruğa varan petrol fiyatları, sanayileşmiş ülke ekonomilerini yıkabileceği gibi, petrolünü satamayan OPEC üyesi ülkelerin ekonomilerinde de bunalımlara yol açabilecektir. Suudi Arabistan gibi ABD yanlısı ülkeler, dünya petrol piyasasına bir düzen getirmeyi amaçlıyorlardı. Ancak Suudi Arabistan eski gücüne sahip değildir."

Yorumun sonunda bu olaylardan ve sonuçtan en fazla zarar gören ülkenin ABD olduğu belirtilerek, 'Suudi Arabistan'ın İslam Köktenciliği karşısında ne kadar güçsüz kaldığı açıkça görüldü'' dendi.

ABD'li iki yetkili savunma işbirliği anlaşmasını görüşmek üzere Türkiye'ye geliyor

WASHINGTON(A.A)

Türkiye ile Birleşik Amerika arasında imzalanacak olan yeni ikili savunma işbirliği anlaşmasının görüşmelerini yapmak üzere önümüzdeki hafta Amerikalı iki yetkilinin Türkiye'ye gelecekleri bildirildi.

Amerikan Dışişleri Bakanlığından yapılan bir açıklamada da, iki ülke arasında, Türkiye'ye yapılan silah yardımı ve Türkiye'deki bazı üslerden Amerika'nın yararlanması konularında görüşmelerin sürdürüldüğü açıklandı. Açıklamada, Dışişleri Bakanlığı Danışmanı Matthew Nimetz ile Savunma Bakanlığı yetkilisi James Siena'nın gelecek hafta içinde Türkiye'ye gelecekleri ve görüşmelere hız kazandırmak için çaba gösterecekleri bildirildi.

Anlaşmanın 9 Ekim'de imzalanması öngörülmüş, ancak görüşmelerde anlaşma sağlanamaması üzerine süre 9 Ocak'a kadar uzatılmıştı.

İran'da Şah döneminin iki sorumlusu idam edildi

TAHRAN - Kayhan gazetesinin bildirdiğine göre, güney İran'da cinayet, yağmacılık ve kundakçılıktan suçlu bulunan Şah rejiminin iki üyesi daha bugün idam edilmiştir.

Arjantin'de yakınları ''kaybolan'' aileler gösteri yaptı

BUENOS AİRES -

Arjantin'in başkenti Buenos Aires'te İnsan Hakları Sosyalist Birliği, yakınları askeri cunta tarafından tutuklandıktan sonra kaybolan aileler birkaç bin kişilik bir grupla katıldığı bir sessiz yürüyüş düzenledi. Askerler gruba ateş açma emrina uymadılar.

Ayrıca, bu birlik Paris'teki Arjantin Büyükelçiliği önünde bir gösteri yaptı. Göstericiler, Büyükelçiliğe, herbiri tukuklu bulunan 11.235 kişinin adını taşıyan Noel armağan paketleri bıraktılar. Ayrıca yapılan gösteride, kayıp bulunan kişilerin durumu konusunda açıklama yapılması istendi. Büyükelçilik yetkilileri protestocuları kabul etmediler.

Tekstil Sendikası, Tariş Çırçır işyerinde sözleşme imzaladı

İZMİR

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası, İzmir'de Tariş'e ait dört Çırçır Fabrikasında, yaklaşık 300 işçi adına toplu iş sözleşmesi imzaladı. Sendikanın Ege Bölgesi Temsilcisi İsmail Şentürk, yaptığı açıklamada, bir süre önce grev kararı alınan Tariş Menemen Çırçır Fabrikası ile Tepeköy Arıkbaşı ve Ödemiş Çırçır Fabrikalarında anlaşmazlık konusu hükümlerin Uzlaştırma Kurulu tarafından karara bağlanmasından sonra yapılan görüşmeler ile giderildiğini bildirdi. Dört fabrikada, toplu sözleşmeyle, en düşük işçi ücreti 3500 liradan 8500 liraya yükseldi.

K. Maraş'ın yıldönümünde TRT

Rize Valisinin dramı

HABER MERKEZİ
(ANKA)

Kahramanmaraş katliamının yıldönümünde bütün yurtta olduğu gibi Rize'de de protesto ve gösteriler yapılıyordu.

Rize'de ayrıca Tekel'e sattıkları ürünlerinin parasını alamayan köylülerin yaptığı miting de vardı.

Dükkan sahiplerinin birçoğu da dükkanlarını açmamışlardı.

Ve Rize Valisi o olaylarla ilgili olarak Anadolu Ajansı'na şu açıklamayı yaptı:

"Bazı okullarda öğrenci ve öğretmenler derslere girmediler . Bu arada bazı dükkanlarda kepenklerini açmadı. Buna bir mana veremedim."

Gördünüz mü Rize Valisi'nin dramını..

Bu yaşta bu zekâ

Tercüman Gazetesi'nin 25 Aralık günü attığı başlık şöyle:"Kahramanmaraş olayları yıldönümü ile TÖB—DER'in direniş çağrısı aynı güne geldi:

TÖB—DER zaten, direnişi Kahramanmaraş olayları yıldönümünü de protesto için yapmıştı.

Ya hangi güne rastlasaydı? Aklımıza bir fikir geldi:

Adamın biri, vitrininde saat resmi asılı bir dükkana girer ve saatini tamir etmek ister. Dükkancı:

—Ama ben saatçı değil, sünnetçiyim:

Adam şaşırır:

—Peki, neden saat resmi astınız?

—Ya ne resmi asmamı isterdiniz?

HAZIRLAYANLAR:
Tanju CILIZOĞLU- Kerim MERT— Muzaffer TURAN

Nâzım Hikmet'in karısı Vera, Babayev, ve Türkkaya Ataöv

Ekber Babayev : Paris'i ne yapayım. Ben Türkiye'yi görmek istiyorum

Pr.Dr. Türkkaya ATAÖV

Başkent Ankara'da Moskova Radyosunun resmi temsilciliğini yapmakta olan İhsan Mustafayev'e Sovyetler Birliği'nden birkaç gün önce telefon eden kızı, "baba, artık yalnızsın!" deyince, Mustayev içtikleri su ayrı gitmeyen ve çoğumuzun öz kardeşimizden fazla sevip saydığımız Ekber Babayev'i kaybettiğimizi anlamıştı. Mustafayev acıları feylesofça karşılayabilen biridir. Beyin ameliyatı olmadan önce, yaşama olasılığının az olduğunu anlatmağa çalışan doktora "o şanslı kişi ben niçin olmayayım? " diye kestirip atabilen yaradılıştadır. Ancak, herkesin yaşam dolu, sportmen görünüşlü, dost bildiği Ekber'in göçüşü o soğukkanlı Mustafayev'i bile bozguna uğrattı.

Ekber'in Azeriler, Türkologlar, Sovyetler ve biz Türkler için ne büyük bir kayıp olduğunu onu tanımış olanların hepsi idrak ediyorlar. Çok yönlü kişiliğinden ötürü bir o kadar acı gelen kaybı, hele sırasıyla Sovyet tarihçisi Tveritinova, Doğu bilimcisi Ord. Prof. ve büyük insan Gafurov'dan ve gene Moskova'da yaşayan İstanbullu ressam Jak İhmalyan'ın göçüp gitmelerinden sonra, dostlarına daha da ağır geliyor.

Sovyetler'e giden Türk bilimcileri, yazarları ya da sanatçıları, sanırım, önemli bir ölçüde de Ekber'i görmeğe gider olmuşlardı. Türk aydınlarının gözünde önceleri Nâzım'ın gurbetteki en yakın dostu diye bilinen Ekber bu özelliğinden başka, Türk edebiyatı uzmanı, dört—başı—mamur bir aydın, bulunmaz bir arkadaştı. Orada ve bizde çok geniş bir tanıdık ve dost çevresi vardı. Moskova'ya yolu düşmüş, tüm Türklerin dili, eli, kolu, herşeyiydi. Ve biz de, eşim ve çocuklarımla birlikte, iki yıl kaldığımız Sovyet başkentinde sık sık buluşup onunla birlikte olma mutluluğuna erişmiştik.

Ekber'in akla ilk olarak Nâzım'la birlikte gelmesi doğaldı. Genç bir asistanken Baku'ya yerleşmeyi tasarlamış, ancak Türk ozanının çıkagelmesiyle Sovyet başkentinin bilim çevrelerinde kalmayı yeğlemişti. Bundan sonra da, Nâzım'a ilişkin tüm olayların en yakın tanığı, giderek onun sırdaşı olmuş, dizelerini ve oyunlarını yazarken yanıbaşında bulunmuş, yıllarca yazlık evde birlikte oturmuş, yapıtlarının çoğunu Rusçaya o çevirmişti. Gömütüne son toprakları Şükrü Martel'le birlikte o atmıştı. Birgün bana şöyle

Babayev N. Hikmet'le çektirmiş olduğu bu resmi Türkkaya Ataöv'e hatıra olarak vermişti.

dediğini bugün gibi anımsıyorum: "Onun ölümü yaşamımın en büyük acısıdır; daha büyük bir acı tatmadım."

Nazım'ın Novodeyviçi Manastırı bahçesindeki mezarına her gidişinde o acıyı bir daha yaşar, başka zamanlarda gülümseyen yüzü soylu bir ciddiliğe bürünürdü. Narodna Prosveta Yayınevi Nâzım'ın tüm yapıtlarının Türkçe olarak yeni baştan basılması işini ona vermişti. En son kitabı da gene Nâzım üstüne iyi bir incelemeydi.

Türkçeye, Türk yazınına vurgundu. Alkayeva ile birlikte yazdıkları Türk edebiyatına ilişkin kitaptan başka, ülkemiz yazarlarının sürekli tanıtıcısıydı. Sovyetler'e giden Türkleri ilk karşılayan, Türkiye'den oraya gidenlerin ilk aradıkları kişi Ekber'di. Bizden biriyle en yetenekli Sovyet yazarı arasında çevirmenlik yaparken bile, her iki ülke edebiyatını iyi bilen biri olarak bu ikisine denk olduğu kendiliğinden ortaya çıkardı. Ama yerine göre, delikanlıyla delikanlı, çocukla çocuktu. Moskova'nın efsanevi tiyatrolarını, müzelerini bir yana koyalım, Gagarin'in mezun olduğu okulu tutar anlatır ya da birgün çıkagelir çocuklarımı Obraztsov'un kukla tiyatrosuna götürmek istediğini söylerdi. Koca Ekber, ünlü Babayev o zaman iki yaşında olan kızım Aslı için "Hektar Amca" idi. Bir keresinde, kızımı hayvanat bahçesindeki filin hortumu üstüne oturtmağa kalkmıştı. Fuzuli'yi, Nizami'yi, Çehov'u, Yesenin'i ve Mayakovski'yi okumaktan ne denli zevk alıyorsa, bir futbol maçını da aynı çoşkuyla izlerdi. Ve konuk giden Türk takımlarını, Türk sporcularını tutardı.

Azerbaycan'dan kopamazdı. Moskova'ya saygı duyardı. Ama düşündeki sevgili diliyle ve edebiyatıyla uğraştığı, türlü dostlarının bulunduğu Türkiye idi. Böylesine derin bir tutku ve bunca çabaya karşın, Türkiye'yi göremeden göçüp gitmesini kendi başıma gelmiş bir acı gibi ömrümün sonuna dek anımsayıp üzüleceğim. Kimler ne istedi, iki ülkeyi de bu denli seven, bu olağanüstü insandan? Ekber, kendinin bu ziyaretini engelleyen tüm bürokratların bir araya gelerek yapamayacakları iyilikleri etmişti bu ülke insanlarına. Ve nihayet, Sovyet tarafı, "seni Paris'e yollayalım" demiş, Ekber ise, "Paris'i ne yapayım? Ben Türkiye'yi görmek istiyorum!" diye yanıtlamıştı. Ecevit te ona söz vermiş, başbakan olur olmaz özel çağrılısı olarak onu Türkiye'ye getirteceğini söylemişti. Tutulmayan sözlerden biridir bu da. Ve yıllar geçti, ülkemize en yakın, onun en seçkin dostlarından biri topraklarımızı göremeden göçtü. Ona rahmet, insanların böyle iyisini uzmanı oldukları ülkeyi bir kez görmesini çok görenlere de yazıklar olsun!

Babayev ve Ataöv , Nazım'ın mezarı başında

İSTANBUL'DA BUGÜN

TİYATROLAR

ÖZEL TİYATROLAR

- ALİ POYRAZOĞLU—KORHAN ABAY TİYATROSU): (47 - 97 17) (Şişli Ümit Tiyatrosu) İsteyenin Bir Yüzü Kara Vermeyen Zenci (15.30 ve 21.00)
- AYDEMİR AKBAŞ TİYATROSU: (49 56 52) Küçük Sahne: İnsanoğlu Tuhaftır (15.30 ve 21.00)
- GAZANFER ÖZCAN— GÖNÜL ÜLKÜ TİYATROSU: (46 - 80 91) Oh Olsun (16.00 ve 21.00)
- METE İNSELEL TİYATROSU: (22 41 12 (Nejat Uygur Tiyatrosu) Oşütükler (18.00 ve 21.00)
- KENTER TİYATROSU: (747-36 34) Bodrumdaki Pencere (15.00—18.00)
- ÜSKÜDAR SUNAR TİYATROSU (33 06 18) Sanatçının Gücü
- NEJAT UYGUR (47 97 17) (Şişli Ümit Tiyatrosu) Alo Orası Tımarhane mi? (16.00 ve 21.00)
- NİSA SEREZLİ—TOLGA AŞKINER TİYATROSU: (47 36 34) (Kenter Tiyatrosu'nda)Çifte Kumrular (15.00 ve 18.00)
- ŞAN SİNEMASI: (47 03 15) Merhaba Müzik-Nükhet Duru (16.30—20.00)
- TEVFİK GELENBE TİYATROSU: (Kadıköy) Münasebetsiz Tevfik Efendi (21.00)
- ERCAN YAZGAN TİYATROSU: (25 01 78)(Çevre Tiyatrosu): Hababam Sınıfı (18.00 ve 21.00)

ŞEHİR TİYATROLARI

- MUHSİN ERTUĞRUL TİYATROSU: Beş Para Etmez Oyun (15.30 ve 21.00)
- FATİH ŞEHİR TİYATROSU: (26 53 80) Tırpan (15.30 ve 21.00)
- ÜSKÜDAR ŞEHİR TİYATROSU: (33 03 97) Balaban Ağa (15.30 ve 21.00)
- KADIKÖY ŞEHİR TİYATROSU: (36 31 21) Babanın Gorilleri (15.00 ve 19.00)

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ
- BÜYÜK SALON (Deli Dumrul)

mayınlar çiçek açmaz

Röportaj: Fikret OTYAM

ASILIRLAR KUYUNUN İPİNE...GİDERLER GİDERLER BİR YUDUM SU İÇİN YAZ KIŞ DEMEDEN!..

"Çekesen bir resim aha mayında kalan adamın"

—2—

KIŞIN ve baharın çok yağmur düşer Urfa topraklarına.

İlla Viranşehir ve Ceylanpınar'a. Yağmalanmış, kapanın elinde kalmış devlet toprakları ise en çok buralardadır; yoksul, topraksız yurt evlatlarını topraklı kılacak, bereket saçacak, kocaman kocaman çiftlikler olacak, kooperatifler neyim, adamı adam yerine koydurtacak...

Kuzeyden Karacadağlar, güney ve güneydoğuda Abdülaziz dağlarının çevrelediği bu bereketli topraklarda bir uygarlık anıtı vardır, yıllardır derim burası için "uygarlık anıtı" diye, bir uygarlık anıtı Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliği, şimdileri yozlaşmış, içine dönük, insanlara kapalı yani tam "çiftlik"(!) bir milyon altıyüzdoksandokuz bin dekar toprak, kimi ekili kimi Allaha terkeylenmiş!..

Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliği, adını bucaktan alır, yılan gibi uzanan demiryolu ak yazıda, ikiye böler uçsuz bucaksız toprakları, bir yanı Suriye'dir, bir yanı Türkiye diye... Tükürseniz demiryolundan öteye tel örgülere düşer, sınıra ve mayınlar başlar ötelerde nerde başlar, nerde biter, nerede vardır, nerede yoktur belli değildir gayrı, at izi, it izine karışmış diye buna denir sanki!.. Sökülmüş, patlamıştır, patlatılmıştır, yel üfürüp sel götürmüştür yıllar yılı, hilafsız neredeyse hergün bir can alır, bindirir ölüm atına, canlar gider sınır boyu, mayınlı sınır boyu, suçlu suçsuz!.. Kilometrelerce uzar gider mayınlı topraklar, hemen yamacında onbinlerce topraksız var iken!.. Bekler bu topraklar kendisini kurtaracak aklı, yüreği, beyni, hünerli elleri ve de yapıcı... Yıllar yılı bekler, yıllar yılı bekler bu topraklar bir zamanların Ceylanpınar Devlet Çiftliği gibi çiftlik edilecek günleri, anı, yani uygarlık anıtı bir zamanların... Topraksız yoksulların ev bark kuracakları, kadınlı erkekli türküler çağırarak homurtulu tarım araçlarının önünde ardında yöresinde cıvıl cıvıl koşturacak insanlı günleri ve de suçlu suçsuz ölümlerin biteceği günleri... Yani uygarlığı, yani sevgiyi, yani birlik ve beraberliği, yani mutluluğu, yani tokluğu, yani insan sevgisi ve saygısını, dil ve gönül birliğini... Bunları bekler yıllar yılı!...

Birgün gelirm'ola?

Neden gelmesin?

Ve de zamanın bahrinde ki bindokuzyüz altmış bir idi, İçişleri Bakanı olmuş idi AP Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu... Milliyet yazarı Mete Akyol da tüm yeni bakanlar ile konuşur idi gazetesi için... Varmıştı Topaloğlu'nun huzuruna konuşmuş idi, basılmıştı bu konuşma da ak kağıt üzerine ve de olmuştu bir "belge":

"...Sanat olaylarını yakından takip eden Topaloğlu, geçenlerde, gezici yazar Fikret Otyam'ın gezi notlarını topladığı bir kitabını okuyormuş. Bu kitapta, Güney sınırında mayın tarlalarına düşen bir köylünün bütün köy halkının gözleri önünde damla damla öldüğünü anlatıyormuş.

(Bilseniz içim nasıl parça parça oldu mayın tarlasında çaresizlik içinde ölen Mustafa'yı okurken) dedi ve bir süre durakladıktan sonra şunları söyledi:

—İçişleri Bakanı olarak yapacağım işlerin başında bu mayınları kaldırmak gelecektir. Kaçakçılıkla bu şekilde değil daha medeni usullerle mücadele edilebilir, her yıl bir çok masum vatandaşımız farkında olmadan bu tarlalara girmekte ve feci şekilde ölmektedir, son vereceğiz buna."

Veremediler, verilmedi, kimbilir verdirilmedi mi ne?

Kime niyet kime kısmet? 1979 yılının baharında bu konu yeniden ele alındı. Zor olacaktı bu mayınları toplamak, elbette asılsızdır tabii, mayınların nerelere konulduğunu gösterir belgeler yok olmuş, krokiler, planlar falan neyim!... Bir başka deyime göre "anahtar"ı... Hele on tonluk araçları havaya uçuracak güçte olanlar nasıl bulunacak? Ora halkı bu mayınlara "antartak" der, yani "anti-tank"...

Başbakan Yardımcısı Devlet Bakanı Orhan Eyüboğlu'nun başkanlığında bir kurul oluşturuldu, kurul sessiz sedasız çalışmalarına başladı. Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, Müsteşarı Yiğit Gülöksüz, Milli Savunma ve Genel Kurmay Başkanlığı yetkilileri ve ilgili diğer bakanlıklardan uzmanlar başladılar çalışmaya, evet sessiz ve de derinden... KİP, KUP yaratıcıları, planlayıcıları ve de uygulayıcıları ve de sonuç alıcıları Köy İşleri Bakanlığı kişileri daha bir candan sarıldılar bu işi de, konuya bir başka açıdan mı ne bakıyorlardı, ondan mı ne ve gün geldi baş sorun güm diye patladı kurulda... Antitank mayınlar nasıl "imha" edilecekti? Ve gevezeliğe, ayrıntıya gerek yok, Köy İşleri Bakanlığı bu işi de "biz yaparız" deyip çıktılar "meydane" ve de uzmanlar bu mayınları yokedecek alet için kafa yormaya başladılar... Buldular sonunda, rivayet olunur ki akıllar pek yatmamış bulunan "çare"ye... Çare de şu, tank mı, dozer mi ne, önüne uzun ağır kollar ile yerleştirilmiş döner bir ağırlık... Bu alet gidecek, öndeki ağırlık da mayına denk gelince patlatacak ve de gide gele planlı ve düzenli bir biçimde mayınlar patlatılacak kestane, ama büyük bir kestane "misüllü"!...

Sonunda tanka konulması uygun görülür ve patlatıcının yapımına geçilir, öyle bir yapım ki milyarlarca liralık işi milyonlara indirgeyen!..

....

İtler boğuşuyor çöl yazıda, isteksiz, Allahsız güneş kavuruyor biraz daha ortalığı, sarma sigaralar uzatılıyor misk kokulu, keyifle tüttürüyorum... Karım fotoğraf çekiyor ötelerde ve bir çocuk, nasıl da güzel, nasıl da sevimli, ayağı zincire bağlanmış yangın güneş altında!... Kimi zaman gülüyor, sevecen, kimi zaman da bir acaip sesler çıkarıyor, uluma gibi, tarifsiz güzel bir oğlan bebesi... Yanıma getirdiklerinde yıkamışlardı sülüklerini, elini yüzünü ve de ayaklarını...

Dün yine kaçmış!... Dalmış bir mutfak gözüne, açmış tüp gazı, dayamış ağzını almış gıdasını!... Yakalayınca vurmuşlar zincire... Sonra bir tüp gaz getirdiler, al dediler, anlaşılmaz çığlıklar attı, anlaşılmaz değil, anlaşılır, sevinç çığlıkları ve dayadı ağzını, gaz hışırtılarla çıkıyordu sıkıştırıldığı o mavi cendereden!... "Yeter" diye bağırdım, bihoş baktı yüzüme, babası anlattı sonra nasıl hastalandığını ateşlenerek ve dilsizleştiğini, vahşileştiğini, iflah olmadığını, kendilerine ve köye bela olduğunu, tüp gazdan yana, sanki pek var da ortalıkta, Allahtan içen az, ya da bir de içilseydi rakı gibi, yenilseydi zeytinyağı gibi!..

Ve birisi okşuyordu bacağını, kaydı gözlerim bu bacağa...

Tahtadan idi...

"...1961'deydi... (Yani zamanın İçişleri Bakanı Topaloğlu'nun, mayınlı topraklarda kalıp, damla damla ölenlere içinin yandığı yıl) ben o zaman on yedi yaşındaydım... Çift çubukla uğraşırdım. Yağmur yağdı, sel geldi, mayın getirmişti bize patladı!"

Sanki birisi bir bardak su getirdi der gibi!..

"Dur yav, iyi anlat hele, nasıl geldi, postayla gelmedi ya, nasıl geldi, nasıl patladı, patlayınca ne oldu anlat hepiciğini tek tek..."

"İşte bizi böyle yabana çıktık, dere ağzına, mayını getirmişti toprağın altından, ben orada davar yayıyordum, yağmur getirmiş o da kalmış milin altında, patladı uçtum havaya!"

"Yahu anladım, bak şimdi hatırla o günü, ne yapıyordun, nasıl oldu, yani kaval mı çalıyordun, köyden bir kızı mı düşünüyordun, ha, evli miydin o zaman?"

"Bekardım o zaman, o zaman belki de yavuklumu düşünüyordum kimbilir? O an başıma gelince kafamda hiçbişey kalmadı ki, ne anlatayım akuy?"

"Tamam, anladım, ama yahu inek bokuna basmadın, mayına bastın, nasıl bastın ne oldu, nasıl oldu onu sorarım?"

"Haaa, mayına düştüm, mayına düştükten sonra hayatımız zaten mantar oldu, biz öldük gittik zaten.. O anda nasıl oldu? O anda ayağımı basıp kaldırdım, zum dedi, zum dediği zamman düştüm, bi baktım, bacağım gitti, aniden farkettim, sol. Sonra mı? Sonra cip ile Urfa'ya hastaneye götürdüler..."

"Buldunuz mu bacağını?"

"Nereye gitmiş bilirim? Nerden bulacam? Gitmiş! Bulamadık, duman olmuş... Elli yedi gün sonra çıktım hastaneden bacaksız, sonra işte bu tahta bacağı takdırdım."

"Peki, bak, dinine imanına akuy (kardeş) sonra yine geçtin mi karşıya?"

"Geçmez olur mu? Geçtim, geçtik!"

"Biliyorum ya, de bakayım, neden geçiyordun, geçiyordunuz?"

"Neden? Bizim köyümüzden başka yerden yani bu mayın döşendikten sonra tabbiii devlet bu kaçakçılığın önlenmesi işini yaptı mayın döktü... Sonra bu işi kovalayacaklar geldi, şunlar bunlar geldi, bilirsen sen kimi dediğimi... Çok rüşvetler döndü, çok para istenince verebilirsen, verebilemezsen, mecburen biz de mayından geçiyorduk!..."

"Şimdi naylon, sera naylonu geçerliymiş, karşıdan naylon geliyormuş, buralardan da geçiriliyor mu naylon?"

"Bunu bilmem"

"Peki şimdi en çok geçirilen ne, koyun bir..."

"Koyun bir, koyun geçiyor, tütün geçiyor iki"

"Tütün kaça oralarda, bizim tütünlerden iyidir, kaça ki?"

"Bizzim parramız ölü! Eyi tütün yine üçyüzelli dörtyüz falan!"

"Buradan Samsun sigarası götürür müsünüz, giderdi eskiden?"

"Ben görmedim."

"Peki şimdi ne getiriliyor oradan?"

"Sigara geliyor, çay geliyor, kahva geliyor işte..."

"Kahve kaça ki?"

"Yeddiyüz elli falan"

"Nasıl olur yahu, Gaziantep'te beşyüz kayme kahve, çekirdek, üç gün önce soruşturdum"

"Bizdeki en eyidir."

"Essealâmınaleyküüüüm"

"Aaleykümselaaam dayı, hoş gelmişsen, gel şöyle yamacıma otur, haaah şu ses alma makinasına yakın, tamam... Ha yahu, şey, evli miydin sen çoluk çocuk?"

"Evliyim, beş çocuk var ellerinden öper, en büyüğü dokkuz yaşındadır."

"Son bir soru daha, şimdi neyle geçiniyorsun, kaçaktan gayrı?"

"Neyle? Ne bileyim, geçinip gidiyoruz işte buna geçinme denirse!"

"Olduuu... Peki, sana yeniden hoş geldin diyelim, akuy, adını deme, sen bacağı nasıl götürdün, evli misin, çoluk çocuk var mı, bu iş başına nasıl geldi, de bana, yani şuna, makinaya? Yok canım sıkılma, kaç yıldır gelir giderim yanınıza adam yediğimi gördünüz mü hiç?"(Gülüşmeler)

"Görmemişez akuy... Ben kırk yedi doğumluyum... İlkokul beşe kadar okumuşam... Ben biçim biçiyordum, yolumda yürüyordum, baktım benim ayağım patladı, bi baktım ayağım yoktur, getti, sonra benim arkadaşlarım beni kaldırmışlardır, ciple Antebe götürmüşlerdir, yirmiüç gün yatmışamdır hastanada, sonra çıkmışamdır"

"Neyle geçinip gidersin?"

"Devlet maaş bağlamıştır, sakat aylığı, ayda bin lira, onunla"

"Kaç nüfussun?"

"Dört çocuğum var, anam bubam..."

"Geçinebiliyor musun?"

"Valla hayır, başka bişeyimiz yoktur!"

Gün sağalıp gidiyor... Bir dumanlı hüzün çöküyor çöl yazıya.

Kadın, o pörsümüş, eski süngere dönüşmüş memesini verdi o sıska, o bir milyon sineğin "içtima" ettiği fersiz gözleri cılk yaralı bebesinin yaşamasız ağzına, bağlamıştı göğsüne doğru yamalı çaputlarla, sonra elleştiler asıldılar halata batan güne doğru gidiyordu iki büklüm iki kadın... Bizim kadınlarımız... Gide gide dümdüz olmuştu, izlenmişti kuyunun çekim yolu... Çıka çıka bir kırba su çıktı kuyudan bunca "zulum"dan sonra!.. Baktım, bulanık, kekremsi, kokulu! Köyün kadınları öbek öbek kuyunun başında elvan elvan giysileri içinde, bakıyorlar bihoş.

Döndüm ilk oturduğumuz dama, çay kaynatmışlar, içtik ayranın ardından...

"Haydi bize eyvallah... Ne demiş bir can ozan, demiş ki, ne kadar çok otursak sonu gitmektir, dostlar safa ile gönderin bizi, tamam haydi kalın sağlıcakla..."

"Safa gelmişsen, hoş gelmişsen başşımız gözzümüz üstüne, gene gelasın, unutmayasın bizleri, hoş gidesin..."

İki tarla faresi dikilmiş arka ayaklarının üzerine yolun kıyıcığında.

Çölün, çöllerin gülün devedikenleri mor mor patlamış, Enlik çiçekleri eski gramofonların ağzı gibi, borulu... Tepeciklerde ölümsü yeşiller. Bunlar Sıllıkbadir'dir, bir ot... Buraların yiyeceği tek yeşil, bahardan bahara!... Kavurursun yağda Sıllıkbadir'i, bir başka kapta da yağda yumurta, bir ottan alırsın, bir yağda yumurtadan, içersin üstüne ayran çalkamasını susturursun içindeki ezikliği ve de alırsın gerekli vitaminleri bedenin için!

Urfa'lı şoför arkadaş, yavaşlattı arabayı ve dedi:

"Çekesen bir resim... Mayında kalmış idi, bak şurada yooo şurada... Leşlendi, akbabalar, kuzgunlar yedi bak göresin kemik yığınını? Çıkartamadılar mayından, kaldı getti orada..."

Baktım, göremedim... Seraptı sanki, serabın fotoğrafı çekilmez ki...

Soralım Nazım Usta gibi:

"Sen bu serabın resmini yapabilir misin Abidin?"

Bir çöl yılanı kaydı delidikenlerin arasına, bozumsu...

YARIN:
"KARA YILAN YAPIŞMIŞ GİBİYDİ DALIMA"

SPOR SPOR

Asal, barınaklardan çıkardığı sporcuları bölücülükle suçladı

DEMOKRAT SPOR SERVİSİ

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal, bir süre önce Ankara Bölge Müdürlüğü'ne ait binalarda barınan sporcuların bu barınaklardan çıkarılmasına gerekçe olarak, "güvenlik açısından sakıncalı" olmayı gösterdi ve bu sporcuları bölücülükle suçladı.

Bir süredir İstanbul'da bulunan Talat Asal, düzenlediği basın toplantısında bakanlık çalışmaları hakkında bilgi verdi. Basın toplantısında gazetecilerin sorularını da yanıtlayan Asal, bir gazetecinin, uluslararası spor karşılaşmalarında başarı kazanmış sporcuların barınaklarından neden çıkarıldığını sorması üzerine:

"Bu bir idari tasarruftur. Bu tasarrufu kendim yaptım. Temelde yatan asıl neden barınaklarda kalmalarını güvenlik açısından sakıncalı bulduğumdur" dedi. Bakanın bu yanıtı üzerine güvenlik konusunun biraz daha aydınlatılmasını isteyen gazeteci ile Asal arasında zaman zaman tartışma oldu.

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal.

Ankara'daki barınaklarından çıkarılan sporcuların "Amatör Sporcular Derneği" çatısı altında birleşen ilerici, demokrat amatör sporcuların olduğu kendisine hatırlatılan Asal şöyle dedi:

"Bu sporcuların barınaklarda kalmasını güvenlik açısından sakıncalı gördüm. Bunların barınaklarda kalmaları sporcular arasında ayırım yapmak olurdu. Niçin bir boksöre de aynı olanak tanınmıyor? Üstelik çıkarılan kişilerin çoğu devlet memurudurlar.

Barındıkları yerlerde Türkiye'nin bölünmesine, birliğine, Anayasasına aykırı hareket edilmesine izin vermeyeceğiz. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliği sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklarından çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'sına aykırı bir hareketlerinin bulunup bulunmadığının sorulması üzerine Talat Asal, yanıt vermekten kaçınarak yalnızca "Devlet idaresinde her şey açıklanmaz" demekle yetindi.

YÜKSEK SPOR ŞURASI TOPLANACAK

Bakanlığının çalışmaları hakkında bilgi veren Asal, Yüksek Spor Şurası'nın 15 Mart 1980 'e kadar toplanmasını planladıklarını, gençlik sorunları da dahil olmak üzere spor hukuku konusunda çalışmalar yapıldığını söyledi.

Stadlardaki olayların bilgisizlikten kaynaklandığını da belirten Asal, spor kurallarının öğretilmesi için ufak çapta broşürler hazırladıklarını ve karşılaşmayı izlemek için bilet alanlara bunların dağıtılacağını söyledi.

Talat Asal, spor hekimliği konusuna da değinerek, "Bundan böyle yurt dışına giden kafilelerin başında spor hekimleri bulunacak". Spor hekemlerinin yetiştirilmesi için Spor Hekimliği Enstitüleri ve hizmet açısından da Spor Sağlık Merkezleri kurulacaktır" dedi.

Semt sahaları kurulmasına ağırlık vereceklerini bildiren Asal, İnönü Stadı'nın zemininin düşürülerek 20 bin kişilik ek kapasite yaratabileceklerini de sözlerine ekledi.

GÜLERİZ AĞLANACAK HALİMİZE

Bülent CAN

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal'ın İstanbul'da düzenlediği basın toplantısını gülerek, ama kendisi açısından da üzülerek izledik. Güldük, çünkü barınaklarından çıkarılan başarılı sporcular için "Uydurmaca" gerekçeler gösterdi. Kendisi açısından üzüldük, çünkü bu konu üzerinde sıklaştırılan sorular karşısında iyice köşeye sıkışıp yanıt veremeyecek duruma düştü.

Hatırlanacağı üzere aralarında Veli Ballı, Mehmet Yurdadön ve Sadık Salman'ın da bulunduğu, uluslararası karşılaşmalarda başarı göstermiş bir çok sporcu, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından barındıkları Beden Terbiyesi Ankara Bölge Müdürlüğü binalarından çıkarılmıştı.

Çıkarılan sporcular herşeyden önce Amatör Sporcular Derneği çatısı altında birleşmiş kişiler. Dernek, tüm amatör sporcuların örgütlenmesini amaçlayan bir kuruluş. ASD'de örgütlenenler de demokrat, ilerici, devrimci düşüncelerin sahipleri. MHP destekli Demirel Hükümeti'nin, komando Refaettin'siz olamayan Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal'ın bu sporcuların bölge binalarında barınmalarına gönlü razı olur mu hiç. Asal'ın Göreve başlar başlamaz ilk işinin yıllarca Ulusal takım forması giymiş ve başarılı olmuş sporcuları sokak ortasına bırakmak olacağını beklememek, hayalcilikten öteye ne olabilir ki?

Asal diyor ki, "Güvenlik açısından barınaklarda kalmalarını sakıncalı buldum" Kimin güvenliği açısından. Sporcunun mu, kendisinin mi? Sporcunun güvenliği açısından sakınca bulan bir bakan, o sporcuları alır, daha güvenceli bir yere yerleştirir. Asal'ın böyle düşünmediğini biliyorduk Bizi yanıltmadı ve "Barındıkları yerlerde Türkiye'nin bölünmesi izin vermeyeceğim" sözleriyle kendi güvenliğini düşündüğünü, kendi ağzı ile açıkladı.

Bakan Asal'ın sözleri, Ballı'nın, Salman'ın, Yurdadön'ün "Türkiye'yi bölmek için çalışma yaptığı" izlenimi yaratmıyor mu? Zaten bunu söylemek istiyor. İstiyor ama kendisini de gülünç duruma düşürüyor. Asal'ın bu sözleri üzerine kendisine "Bölücülük yaptığı için çıkardığınız bu sporcular hakkında ne gibi bir işlem yaptınız" sorusun sormaz mıyız? Sorarız, sorduk da. O zaman da kaçamak yanıtı hazır: Devlet idarsesinde her şey açıklanmaz.

Güleriz ağlanacak halimize. Bir yandan Türk sporunu kalkındıracağından söz et, bir yandan da uluslararası yarışmalarda yüzümüzü güldüren sporcuları sokağa at.

İşte böylesine çelişkilere güleriz biz. Sadece biz değil, kargalar bile güler.

Türkiye kupasının kuraları çekiliyor

ANKARA (THA)

Türkiye Kupası'nda 6. kademe 1. basamak maçlarının kuraları bugün 11.00'de Ankara'da Futbol Federasyonu'nda çekilecektir,

Kupa'nın bu etabında tur atlayan 15 takımla geçen yılın şampiyonu Fenerbahçe mücadele edecektir.

6. kademe 1. basamak maçları 27 Ocak 1980 tarihinde rövanşları ise 13 Şubat 1980 tarihinde oynanacaktır.

Kupanın bu etabında mücadele edecek takımlar şunlardır:

"Fenerbahçe, Trabzonspor, Adana D. Spor, Galatasaray, Altay, Göztepe, Kayserispor, Düzcespor, Erzincanspor, Lüleburgazspor, Tarsus İd. Yurdu, Gaziantepspor, Orduspor, Sakaryaspor, Denizlispor, Tekirdağspor."

Atatürk koşusu bugün yapılıyor

Büyük Atatürk Koşusu'nun 4. cüsü bugün Ankara'da koşulacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeni ile düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

Beden Terbiyesi Ankra Bölgesine bugüne kadar kayıtlarını yaptıran ünlü atletler arasında Veli Ballı, Mehmet Yurdadön Mehmet Terzi bulunmakta.

NE ALIRSAN 12,5

Türkiye'yi

(Baştarafı 1. Sayfada)

Katliamı protesto gösterileri sırasında gözaltına alınanların çok sayıda olması tutukevlerinin dolup taşmasına neden olurken, gözaltına alınanların bir kısmının spor salonlarına doldurulduğu, sorgularının sürdürüldüğü bildirildi. Çeşitli demokratik kuruluşlar yayınladıkları bildirilerle protesto gösterileri sırasında emniyet görevlilerinin tavrını eleştirirken, CHP İzmir Milletvekili Ferhat Aslantaş, "Türkiye hapishaneye çevrildi" dedi.

GÖZALTINDAKİLER YAKINLARI İLE GÖRÜŞTÜRÜLMÜYOR

Maraş olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri sırasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukluların çokluğu yüzünden beş ayrı yerde kurulmuş bulunan gözaltı yerlerinin önünde bekleşiyorlar.

Demokrat Ankara Bürosu gözaltına alınanların yakınlarıyla görüşerek onların durumlarını sordu. Ankara Merkez Komutanlığında gözaltında bulunan 173 kız öğrencinin yakınları çocuklarını üç gündür gece gündüz demeden beklediklerini ve kendilerine ilgi gösterilmediğini söylediler Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün 6. ve zemin katlarında bulunan tutukluların yakınlarıysa, çocuklarına işkence yapıldığını belirttiler, üç gündür çocuğunu göremeyen Ayşe Öztürk isimli bir anne sıkıyönetim yetkililerihin çocuklarını okula göndermeleri için radyo ve TV'den anons yaptığını ifade ederek "güvendik, çocuklarımızı gönderdik. Üç gündür de buradayım. İçeri ne ekmek ne de su alıyorlar. Bari çocuğumu göreyim dediğimde göremezsin, bundan böyle okula gönderme" dediklerini söyledi.

Mamak Askeri Ceza ve Tutukevi'nin önünde bekleyen tutuklu yakınlarından Hüsnü Çakıcı, "ben üç gündür oğlumu bulamadım. Nereye başvurduysam bir cevap alamadım. Çocuğum Yıldırım Beyazıt Lisesi'nde okuyordu. Bana cevap verecek bir makam arıyorum" diyerek elindeki yiyecek paketini gösterdi ve "aç mı susuz mu? Bilmiyorum. Bulsam ona bunları vereceğim" şeklinde konuştu.

Cebeci toplum polisi karargahının önünde bekleyen ana-babalar ise, "çocuklarımızı üç gündür ayakta bekletiyorlar. Onlar içerde bizde burada bekliyoruz. Sorgularını neden yapmıyorlar? Çocuklarımızı görmek istiyoruz" dediler. Bu arada tutuklu yakınlarından biri "olayları güvenlik kuvvetleri tahrik etti. 14-15 yaşındaki çocukların üzerine tanklarla gidildiği nerede görülmüş" şeklinde konuştu.

RİZE'DE 24 ÖĞRETMEN GÖREVİNDEN ALINDI.

Kahramanmaraş katliamının yıldönümünde, faşist katliamın lanetlenmesi ve protesto eylemleri sürüyor.

Rize'deki okullarda, çeşitli mahalle ve işyerlerindeki gösterilerin yanı sıra bu ilimizin ilçeleri olan Pazar, Kalkandere ve Ardeşen'de de öğretmenlerin derslere girmedikleri, okullarda ve mahallelerde gösteriler yapılarak Kahramanmaraş katliamının protesto edildiği bildirildi.

CHP'Lİ ASLANTAŞ: TÜRKİYE HAPİSHANEYE ÇEVRİLDİ

CHP İzmir Milletvekili Ferhat Aslantaş, "Olaylarla ilgili devlet terörü, demokrasiye indirilmiş bir darbedir" dedi. CHP Tokat Milletvekili Veli Zeren de protesto eylemlerini sevindirici olarak niteledi.

CHP İzmir Milletvekili ve sol kanat üyesi Ferhat Aslantaş, "İktidarın elindeki bütün araçlarla, Türkiye sathını hapishaneye çevirdiğini" belirterek, "bu karar aynı zamanda onun tarih önünde mahkumiyet belgesidir" dedi.

VELİ ZEREN: "KATLİAMA KARŞI ÇIKILMASI SEVİNİLECEK BİR OLAYDIR" DEDİ.

Yozgat CHP Milletvekili Veli Zeren de Demokrat'a özel bir demeç vererek, "İlericilerimizin, aydınlarımızın, gençlerimizin katliama karşı çıkması sevinilecek bir olaydır" dedi.

İSTANBUL

Göztepe tren istasyonu ile Fındıklı'da bir inşaata Kahramanmaraş katliamını protesto etmek amacıyla bombalı pankart asıldı, Bombalı pankartlar güvenlik görevlileri tarafından indirildi.

Bostancı'da da 200 kişilik bir grup "Kahramanmaraş'ın hesabı sorulacak" sloganı atarak protesto gösterisinde bulundu.

Şişli Motor Meslek Lisesi'nde ise pazartesi günü başlatılan boykot sürdürülüyor. Boykota okuldaki tüm öğretmen ve öğrencilerin katıldığı öğrenildi.

Öte yandan İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı ülkücü öğretmenlerin üye olduğu 7 derneği, sıkıyönetim süresince kapatılmasını kararlaştırdı.

ANKARA 300 ÖĞRENCİ SINIFTA BIRAKILDI

Kahramanmaraş katliamını sınavlara girmeyerek protesto eden 300 Hacettepe Tıp Fakültesi 3'üncü dönem öğrencisi sınıfta bırakıldı. Öğrenciler dekanlığın bu kararı üzerine boykot kararı aldılar. Öğrenciler kendilerine akademik baskı yapıldığını, gaspedilen sınav haklarını almak için süresiz boykota gittiklerini bildirdiler.

Öte yandan Opera Akşam Ticaret Lisesi'nin bodrum katındaki spor salonunda gözaltına alınan 280 öğrencinin su içinde tutulduğu bildirildi.

Opera Akşam Ticaret Lisesi'nin okul binasının bodrum katındaki spor salonunda gözaltında tutulan 17'si kız 280 öğrenci gazetemize ulaştırdıkları yazılı açıklamada, Kahramanmaraş katliamını protesto amacıyla düzenledikleri gösteriler sırasında gözaltına alındıklarını güvenlik kuvvetlerinin gösterilerini engellemeye çalışması sırasında üç arkadaşlarının kafasından yaralandığını, ayın 24'ünden beri kötü koşullar altında okulun bodrum katındaki spor salonunda tutulduklarını belirttiler.

İZMİR

Kahramanmaraş olaylarını protesto etmek amacıyla derslere girmeyen 300 öğretmen hakkında soruşturma açıldı.

İzmir Valisi Nazmi Çengelci, haklarında soruşturma açılan öğretmenlerin 220'sinin ilk, 80'inin de orta dereceli okullarda görevli olduğunu söyledi. Vali Çengelci, öğretmenlerin geçerli gerekçe gösteremediklerini ilk anda açığa alınacaklarını söyledi.

ADANA

TÖB-DER Adana Şubesi yöneticileri, dernek şubesinin kapatılmasından sonra tutuklandılar. Bu arada 147 öğretmen hakkında da soruşturma açıldığı bildirildi.

Aksoy

(Baştarafı 1. Sayfada)

ileri sürdü ve konuşmak isteyen her milletvekiline yarım saat konuşma olanağı tanıyacak özel gündemli bir genel kurulun toplanmasını önerdi.

CHP'li Aksoy, konuşmasında, basının ve TRT'nin de terör olaylarına gereken önemi vermeşini isteyerek, "Bu basının rejim borcudur. Ahlak borcudur, yurt borcudur" diye konuştu.

Türkiye'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

dın'ı ölüm listesine alanların MHP'den kaynaklandığının açıkça görüldüğü bildirilerek, "örgütlü terörün kaynağı olduğu birçok yargı kararı ve belgelerle açığa çıkan MHP hakkında, Cumhuriyet Başsavcısının, Anayasa Mahkemesine başvurması zorunlu hale gelmiştir, Baro Başkanımızın bu konuda yaptığı suç duyurusuna aynen katıldığımızı bildiririz" görüşü yer aldı.

Erbakan

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğimiz pazartesi günü THA'ya verdiği demeçten sonra Çarşamba günkü Milli Gazete'de ABD'nin AP aracılığıyla Türkiye'yi İsrail'in uydusu durumuna getirmek için çaba harcadığını ana başlık olarak verdi. Söz konusu yazıda Başkan Carter'in Türkiye, Mısır, Suudi Arabistan ve İsrail'in yer aldığı CENTO'yu yeniden canlandırma anlamına gelecek yeni bir ittifak kurma girişiminde bulunduğu bildiriliyor.

Milli Gazete'nin birinci sahifeden büyük puntolarla verilen diğer bir haberinde ise, İslam aleminin AP yönetiminin izlediği batı yanlısı politikadan ötürü kuşku içinde olduğu belirtiliyor.

MSP Genel Başkanı Parlamentoda düzenlediği basın toplantısında hükümetin izlediği dış politika üzerinde durdu ve Türkiye'nin batı yanlısı bir politika izlemesini eleştirdi. Erbakan, hükümetin Avrupa Ekonomik Topluluğu'na girmeyi ve İslam ülkelerinden kopmayı amaçladığını savunarak son NATO toplantısında, "Nimet-külfet dengesi kurulmasının gözetilmediğini ve Türkiye'nin "uşak" muamelesi gördüğünü belirtti. Erbakan, AP hükümetinin ne pahasına olursa olsun NATO'ya bağlı kalacağını, bunun İslâm ülkeleriyle ilişkileri koparacak bir anlayış olduğunu ifade etti.

Necmettin Erbakan İran'ın Türkiye'ye ekonomik ambargo uygulayacağını, buna da NATO toplantısında İran'a karşı yayınlanan bildirinin neden olduğunu söyledi.

7 ölü...

(Baştarafı 1. Sayfada)

İstanbul'da ölümle sonuçlanan ikinci olay Eyüp'te oldu. Sofular yolu 38 numaralı yerde bakkallık yapan Kemal Ergül, silahlı üç kişinin saldırısı sonucu yaşamını yitirdi.

Aksaray semtinde de güvenlik görevlilerinin "Dur" uyarısına uymayan dört kişiden Metin adlı kişi öldü, Recep Ürünlü de yaralandı.

GİRESUN

Giresun'da polis otosuna açılan yaylım ateşi sonucunda bir polis öldü, 2 polis de yaralandı. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi

ANKARA

Ankara Altmışevler'de dün saat 7.30 sıralarında üç kişinin saldırısına uğrayan Yusuf Baş öldü.

DENİZLİ

Denizli'nin Sarayköy ilçesinde bir süre önce arabasıyla birlikte kaçırılan şöför Mustafa Çetinkaya'nın cesedi ormanda bulundu.

MALATYA

TÜRK-İŞ'e bağlı PETROL-İŞ Sendikası Malatya Şube Başkanı Mehmet Yürüktepe, faşistlerin silahlı saldırısı sonucu yaşamını yitirdi.

ANTAKYA

Toplum zabıtasında görevli Celal Güngör adlı polis memuru tabancasını temizlerken Tuncay Demiralp adlı arkadaşının ölümüne neden oldu. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

Migros...

(Baştarafı 1. Sayfada)

HER ŞEY THKP-C İÇİN yazılı bir bildiri bırakıp kaçtı.

Kısa süre sonra olay yerine gelen görevliler ev ev dolaşarak dağıtılan eşyaları toplamaya başladılar.

Salak...

(Baştarafı 1. Sayfada)

1960 ihtilalinin Bağdat Paktı'ndan kaynaklandığını ileri süren Demir, konuşması sırasında bir ara "Salak diplomatlar" deyimini kullandı. Bunun üzerine Komisyon Başkanı Nurettin Ok, Unat Demir'den sözünü geri almasını istedi.

AHMET ERTENLİ

(1951 - ....)

Emperyalizme, faşizme ve şövenizme karşı mücadelede Demokratik Halk Devriminin yılmaz savaşçısı arkadaşımızı 23.12.1979 günü uçak kazasında yitirdik.

Anısı Mücadelemize önder olsun.

DEVRİMCİ DEMOKRATİK BİRLİK

(Demokrat - 32)

istanbul belediyesi
ŞEHİR TİYATROLARI
FATİH de
bugün
TIRPAN
FAKIR BAYKURT
uygulayıp_yöneten: TANER BARLAS
Tel: 26 53 80
Demokrat 35

istanbul belediyesi
ŞEHİR TİYATROLARI
FATİH de
bugün
SERSEM KOCANIN KURNAZ KARISI
haldun taner
yöneten: ÇETİN İPEKKAYA
tel: 26 53 80
Demokrat 36

istanbul belediyesi
ŞEHİR TİYATROLARI
muhsin ertuğrul tiyatrosu
HARBİYE
bugün
"BEŞ PARA ETMEZ" OYUN
BERTOLT BRECHT
müzikli oyun
yönetenler: M. ALABORA
E. NOYAN E. ÖZYAĞCILAR
tel: 40 77 20
Demokrat 33

istanbul belediyesi
ŞEHİR TİYATROLARI
bugün
ÜSKÜDAR da
BALABANAĞA
musahipzade celal
yöneten: FERİDUN KARAKAYA
tel: 33 03 97
Demokrat 34

Halkın Gazetesi
Demokrat
Çatalçeşme sok. No:50
Cağaloğlu/İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3244
Ankara Bürosu:
Konur Sok. 24/19
Kızılay/ANKARA
Telefon: 17 01 41

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Yönetmeni Bülent ÖZÜKAN

Sorumlu Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI
Yurt İçi
3 aylık 675.— TL
6 aylık 1350.— TL.
1 yıllık 2700.— TL.
Yurt dışı
3 aylık: 1350
6 aylık: 2700
1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI
2,3. sayfalar (süt.cm) 400 — TL.
Devam sayfaları (süt-cm) 450 — TL.
İlan sayfaları (süt-cm) 320 — TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm) 700 — TL.
Yayın ilanları .... 400 — TL.
Küçük ilanlar (kelimesi) 10 — TL.

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

(DEMOKRAT ARAŞTIRMA SERVISI)

Yalnızlık çekmiyorum gecede,
Toprağın karanlığında.
Halkım ben, bitip tükenmez.
Bir taze kuvvet var sesimde:
Delip geçmek için sessizliği,
Filiz vermek için karanlıkta.
Tohumu, tez örter ölüm,
Tez örter şehit, Tez örter buz,
Tez örter gölge.
Gömüldü sanırsın halkı !
Oysa, toprağa dönmüştür mısır.
Yarıp parçalar kimsesizliği,
Kırmızı, amansız elleriyle.
Ölümden doğarız,biz yine.

PABLO NERUDA

Her şey sömürü ve soygunun devamı için

İnsan kanına doymayan faşist sürülerindenarda kalan yüzlerce ölü, yüzlerce yaralı..

Cenaze töreninin yapıldığı 22 Aralık günü faşistler, saldırılarını yoğunlaştırdı. 23 Aralık günü MHP ve üç hilal işareti bulunmayan bütün ev ve işyerleri yakılıp yıkılmaya başlandı. Yoksul alevi mahallelerine topluca sal dıran caniler çoluk-çocuk, kadın-kız demeden önlerine geleni doğradılar.

Bütün bir kent talan edilirken MHP ve üç hilal işareti bulunan yerlerde hiç bir saldırı belirtisi yok.

23, 24, 25 Aralık günleri sokağa çıkma yasağı ilan edilmesine ve kentte asker yığınağı yapılmasına rağmen saldırılar sürdü. Uzun menzilli silahlardan balta, keser ve bıçağa kadar her çeşit aracın kullanıldığı saldırı sırasında bilinçli yurtsever unsurlar kazma kürek le direndiler. Jandarma ve polisin etkisiz görüntüsü canilerin işini kolaylaştırıyordu. CHP Maraş İl Başkanı M.Parlakyiğit'in olaya ilişkin açıklaması ilginçti.

"Buna vahşet demek hafif olur. Sokaklardan, evlerden üç yaşındaki çocukların, altmış yaşındaki ihtiyarların parçalanmış cesetleri toplanıyor. Ölenlerin yüzelli civarında olduğunu tahmin ediyorum. Olayların başlangıcında konulan sokağa çıkma yasağına sadece mağdur vatandaşlar uymuş ve hala uymaktadır. Ne var ki bu yasak, mağdur vatandaşların evlerinde mahsur kalmaları ve saldırıya hedef olmaları biçimine dönüştürülmüştür. " (Cumhuriyet, 25.12.1978)

Sadece bunlar mı yaşanmıştır Maraş'ta? Hastaneler basılıp yaralı insanlar yataklarında hunharca katledilmemiş midir? Gencecik vücutlar ağaçlara çivilenmemiş midir? Evet, bütün bunlar yaşanmıştır Maraş'ta, hem de göz göre göre, Sokağa çıkma yasağı altında savunmasız insanlar evlerinde saldırganlara hedef kılınarak.

Faşistler bir yandan kan dökerken, cana kıyarken bir yandan da tehditler savuruyordu. MHP'liler, "Anarşi ve terörün önlenmesi, Maraş'ta daha fazla kan dökülmesinin engellenmesi için sıkıyönetimin ilan edilmesini" istiyorlardı.

- SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI SALDIRILARI DURDURAMADI... BU YASAK MAĞDUR VATANDAŞLARIN EVLERİNDE MAHSUR KALMALARI VE SALDIRIYA HEDEF OLMALARI BİÇİMİNE DÖNÜŞTÜRÜLDÜ...
- BUNA VAHŞET DEMEK HAFİF OLUR... SOKAKLARI, EVLERİ ÜÇ YAŞINDAKİ ÇOCUKLARIN, ALTMIŞ YAŞINDAKİ YAŞLILARIN CESETLERİ DOLDURDU...

MİSK Başkanı Ö.F. Akıncı 23 Aralık günü Milliyet Gazetesi'nde yayınlanan açıklamasında "Türkiye bir iç savaş arifesindedir" diyor ve "Türkiye'de komünist partisine izin vereceklerin başına dünyaları yıkacaklarını' söylüyordu.

Buna karşılık CHP K.Maraş Milletvekili ve Senatörleri yoksul insanlar gözleri önünde canavarca katledilirken AP Milletvekilleri ile ortak bir açıklama yaparak, "Tahriklere kapılınmamasını, güvenlik kuvvetlerine yardımcı olunmasını, sükunetin muhafaza edilerek evlerde istirahat edilmesini" istiyorlardı.

CHP Milletvekilleri, faşistlerin taktiğini kolaylaştıran bir politika izlerken Başbakan Ecevit de halk düşmanlarına barış çağrısı yapıyor, "görüş ayrılıkları ne olursa olsun herkes sözünü geçirebildiği kesimlere barış çağrısında bulunmalıdır" diyordu.

Bu sözlerin muhatabı olan Türkeş ise bu çağrıya aynı gün "Ecevit ve yandaşları hesap vermeye hazır olsunlar" diye karşılık veriyordu.

Ve artık Ecevit bu olaylardan sonra dizginleri kopmuş bir atın çaresiz binicisi olacaktı. Ve yine Ecevit bundan sonra "Halkçılık" adına Kahramanmaraş halkının gözyaşları, acıları ve kanları üzerinde hükümet olmaya devam edecekti.

HERŞEY SÖMÜRÜ VE SOYGUNUN DEVAMI İÇİN

Maraş katliamı karşısında egemen çıkar çevrelerinin ve bazı sözcülerinin tavrı birbirine çok yakın olmuştur.

AP Genel Başkanı Demirel bu konuda verdiği demeçte, "Bana sağcılar ve milliyetçiler cinayet işliyor dedirtemezsiniz. Devlet iseniz, hükümet iseniz alın tedbirinizi" diye meydan okuyordu. Türkeş, sıkıyönetimin ilan edilmesini, AP Ankara Milletvekili Oğuz Aygün ise savaş hali ilan edilmesini istiyordu.

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin şöyle diyordu: "Son Kahramanmaraş olayları çok üzücü ve ibret verici bir uygulamanın son göstergesi olmuştur. Terörün ve anarşinin bu boyutlara, bu vahşet görüntüsüne gir diği bir dönemde olağanüstü tedbirler kaçınılmazdır".

Pol-Bir Genel Başkanı Cemil Ceylan da, "Devletin felaketin eşiğine geldiğini" ifade ederek "sıkıyönetimin bütün ülke çapında uygulanmasını" istiyordu.

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Refik Sunal'sa sıkıyönetim kararını, "çok iyi, çok yerinde bir karar, ancak gecikmiş bir karar." olarak nitelendiriyor, "fakat memleket için vararlı olacaktır" diyordu.

Saltanatlarını baskı sömürü üstüne kurmuş olan egemen güçler Maraş'lı yurtseverlerin kanları kurumadan" da ha sert tedbirler alınmalıdır daha sert " diye yırtınıyorlardı.

Türkeş sıkıyönetimle ilgili olarak yaptığı açıklamada (Hürriyet, 27.12. 1978) sıkıyönetimin 13 ilde ilanını yeterli görmüyor, bu sayının artırılmasını isteyerek sıkıyönetime evet oyu veriyordu.

28 Aralık 1978 tarihli Tercüman gazetesinde şöyle bir haber yayınlandı

"Ülkücü Gençlik Derneği İstanbul Şubesi Başkanı Recep Öztürk verdiği demeçte, -Türkiye" nin komünistleştirilmesi,ülkenin çeşitli adlarla parçalanması, Rus emperyalizminin yayılma alanı içine alınması ordumuzun sıkıyönetimin idaresi ile engelleneceği için Türkiye Cumhuriyeti ve Demokrasinin yılmaz bekçileri Türk gençliği adına ülkücü gençlik çok mutludur."

6 Ocak 1978 tarihli Tercüman ise şu haberi veriyordu':"Ülkücü Gençlik Derneği, sıkıyönetim bölgelerindeki şubelerinin faaliyetlerini muhtemel provokasyonlara karşı durdurdu."

"MARAŞ OLAYLARI FAŞİST BİR KATLİAMDIR"

Eski İçişleri Bakanı Özaydınlı'dan AP'lisine ve MHP'lisine, işveren temsilcisinden ÜGD lisine kadar "çeşitli" kesimlerin katliamı gizleme çabalarına karşılık, yurtsever, demokrat ve devrimci güçler katledilen kardeşlerinin acılarını paylaşıyorlar ve olayların gerçek yönünü açıklıyorlardı.

Aralarında TÖB-DER, TMMOB, HALKEVLERİ DEV-GENÇ, TÜM-DER, TÜMÖD ve TÜMAS'ın da bulunduğu 20 demokratik kitle örgütü ortak açıklama yapıyorlardı. (26 Aralık 1978 Cumhuriyet)

"Ülkemizde faşist güçlerin aylardır sürdürdüğü katliamların en büyüğü bugünlerde Kahramanmaraş'ta yaşanıyor. Elazığ, Malatya, Iğdır ve Sivas'ta yapılan kanlı katliam K.Maraş'ta yüzden fazla emekçinin katledilmesiyle olağanüstü boyutlara ulaştı. K.Maraş'ta son üç gündür faşist katiller taş, sopa, satır, bomba ve uzun menzilli silahlarla kadın, kız, çocuk, genç, ihtiyar demeden Hitler'in yöntemleriyle halkı katletmişlerdir.

"K.Maraş katliamının sorumlusu faşist güçlerdir. Hükümet çaresizlik içindedir. Sağa da sola da karşıyım anlayışıyla "terör"den , "sağ-sol çatışması"ndan, "mezhep kavgası"ndan sözetmektedir. Halbuki K.Maraş olayları da göstermiştir ki ülkemizde "anarşi, terör, mezhep kavgası değil" faşist katliamlar vardır.

"Ülkemizdeki tüm devrimcileri, demokratları, ilericileri ve yurtseverleri faşist katliamlara karşı kararlı olarak mücadele etmeye çağırıyoruz. Faşist saldırı ve katliamları önlemek için mücadele etmek kaçınılmaz bir yurtseverlik görevidir."

Bu çağrıya tüm ilerici, yurtsever güçler cevap verebilmiş midir?

Maraş katliamından bir yıl sonra bugün, tüm anti-faşist güçlerin Kahramanmaraş'ta yaşanan vahşete karşı ne yapabildiklerini düşünmeleri gerekir. Bu, emekçi halkın onuru, özgürlüğü ve canı için, kaçınılmaz bir görev sayılmalıdır. Özgür ve aydınlık bir gelecek için yapılması gerekenler Maraş'ta ev ev, sokak sokak direnen ve katledilen yoksul insanlara karşı yerine getiremediğimiz görevlerde saklı değil midir?

Saltanatlarını baskı ve sömürü üstüne kuran halk düşmanları Maraş'ı ev ev sokak sokak yaktılar, yıktılar.

YARIN:
OLAYLARDAN SONRA

ÇOCUK GAZETESİ

SIÇAN MİLLETİNİN BAŞBUĞLARI

EZOP'tan bir masal

Gelincik sıçanları hiç sevmez, nerde görseler kavgaya tutuşurlar, gırtlak gırtlağa gelirlermiş. Artık kim kimi yenerse...

Ama genellikle bu kavgalar hep sıçanların yenilgisiyle son bulurmuş. Yine böyle bir kavganın sonunda, sıçanlar bir yana, gelincikler bir yana olmuşlar: 'Bu böyle gitmez, enikonu bir meydan savaşına gidelim. Kim kimi yenerse artık!.' demişler.

Savaş başlamış. Gelin görün ki, sonuç yine değişmemiş. Sıçanlar yenilgiye uğramışlar, savaştan kaçmışlar. Bunun nedenini de başsızlıklarına, bir başbuğları olmayışına bağlamışlar. Toplanıp içlerinden bir ikisini başbuğ seçmişler. Geri kalanları er sayılmışlar.

Başbuğ seçilenler 'madem ki biz sıçan milletinin başlarıyız. O halde bizim onlardan ayrı olmamız şart..' demişler, her biri birer boynuz yaptırıp başına takmış, sonra öne geçip 'yürüyün savaşa!' demiş; atılmışlar.

Gelincik deyip geçmemeli. Zorlu hayvan. Üstelik savaşçı da. Sıçanlar yine yenilmişler gelinciklere karşı, tabana kuvvet meydandan kaçmışlar, deliklerinden içeri süzülüp kaybolmuşlar. Ama başbuğ sıçanlar, erler gibi delikten nasıl girsinler? Boynuzları engellemiş, ıkınıp sıkınırlarken de gelincikler yetişmişler, oracıkta boğup öldürmüşler.

Gösteriş düşkünlüğüne kapıldık mı, başımıza işte böyle korkulu şeyler gelir. Süs püs insana hiç birşey kazandırmaz, tersine çok şey kaybettirir.

BRECHT ALFABESİ

Resimleyen: Nural BİRDEN

Baltazar desen fırçası
Tam yirmiyedi çocuğu var
Fırçaları çocuklar yapar
Ve yaşamazlar prensler gibi.

Eski zamanlarda emekçi aileleri, ancak çok çocuk yaparak ve onları çalıştırarak geçinebilirlerdi. Bugün Türkiye de de milyonlarca emekçi çoçuğu çıraklık yapıp, ağır işlerde çalışmıyor mı?

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 ATATÜRK'ÜN ANKARAYA GELİŞİ

19.30 YURTTAN SESLER

20.00 MEHMET AKİF ERSOY

20.25 BİZİM ÇOCUKLARIMIZ

"Çocuk yılı"nda "Bizim Çocuklarımız" adlı program yine 5 dakika gibi kısa bir süreyle geçiştiriliyor.

Dizinin bugün yayınlanacak bölümünde Çocuk hakları Evrensel Bildirgesi'nin 6 ilkesinde yer alan korunmaya muhtaç çocuklar konusu çelişkiler sergilenerek işleniyor.

20.30 HABERLER

21.15 SAZ ESERLERİ

21.20 KÖKLER

"Kökler" dizisi 11. bölümü ile bu akşam sona eriyor.

Sonuç olarak iç savaş biter, ancak siyahların sorunları bitmez...

22.50 DÜŞÜNCEYE SELAM

23.15 HABERLER